

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD
Nr. 25
Birželio-June 21, 1956
Cleveland, Ohio

1500 lietuvių Washingtono sąskrydyje

**Dalyvavo virš 70 kongresmanų, senatorių ir vyriausybės atstovų.
Dalyvavo įtakingieji spaudos, radijo ir televizijos informatoriai.**

Atmintinos iškilmės Šv. Mato katedroje

Praėjusį šeštadienį ir sekmadienį į didžiosios Amerikos sostinę Washingtoną, traukiniais, lėktuvais, autobusais ir automobiliais buvo susirinkę apie 1500 lietuvių. Susirinkę Tautinės Sąjungos kviečiami demonstruoti tautinius reikalus, ieškoti naujų draugų Lietuvos laisvės bylai, parodyti savo tautinį meną.

Washingtono sąskrydis, didžioji lietuvių demonstracija, visiems dalyviams, lygiai vyresniesiems, lygiai mūsų gražiam jaunimui, ilgai bus šviesiu prisiminimu. Jaunimas, kurio sąskrydyje dalyvavo apie 500, visiems kelė didelį džiaugsmą. Visi juto, kad jau turime rimtą jėgą, kuri po metų kitų, galės pakeisti vyresniuosius, mūsų reikalus vėsa platesniais ir naujesniais keliais.

Washingtono sąskrydis kiekvienam dalyviui paliko tiek daug malonių įspūdžių, kad jų neįmanoma greit pilnai perduoti skaitytojams, todėl prie sąskrydžio reikalų mes dar keliais atvejais grįšime ir išryškinsime atskiras jo dalis.

Sąskrydis prasidėjo iškilmingu suvažiavusiu lietuvių posėdžiu. Nors tai buvo dar ankstyvas sąskrydžio laikas, bet jau tada pasijuto, kad didelė Statler viešbučio Federal salė negali visų dalyvių sutalpinti. Todėl dalyvių eilė nusitęsė kolidoriais.

Sąskrydį pradėjo ir visus susirinkusius pasveikino Tautinės Sąjungos pirmininkas Dr. S. Biežis. Pakvietus posėdžio garbės prezidentu, Tautinės Sąjungos išdininkas adv. A. Lapinskas pravedė prasmingą birželio liūdnujų įvykių minėjimą. Kalbas pasakė Lietuvos Diplomatinio šefas min. St. Lozoraitis, Lietuvos Pasiuntinys Washingtono patarėjas p. Kajeckas (jo kalbą spausdiname šiame numeryje), Lietuvių Bendruomenės atstovas Alg. Nasvytis, Lietuvos Nepriklausomybės Tautos pirmininkas V. Rastenis, Studentų vardu p. Vildzius, skautų vardu p. Banevičius, Margučio redaktorius Dr. B. Dirmeikis, Dirvos redaktorius B. Gaidžiūnas ir Vienybės redaktorius J. Tysliava.

Iškilmingą lietuvių susirinkimą baigiant ir Lietuvos Himno aidams nuskambėjus suvažiavusieji buvo pakviesti dalyvauti Amerikos Nežinomojo Kareivio Kapo lankyme Arlingtono kapinėse ir leit. Samuelio Harris kapo, žuvusio Kaune Nepriklausomybės iškovojo dienoje, pagerbime.

Į Arlingtono kapines susirinko didžiulė minia dalyvių. Įprastinėse ir labai įspūdingose iškilmėse ministeris St. Lozoraitis prie Nežinomojo Kareivio Kapo padėjo gėlių vainiką. Vėliau dalyviai nuvyko prie leit. Samuelio Harris kapo ir taip pat padėjo gėlių vainiką. Čia žodį susirinkusiems tarė gen. Rėklaitis.

Didžiosios sąskrydžio iškilmės,

tautodailės parodos atidarymas ir banketas, dalyvaujant Čiurlionio Ansambliui, solistams Aldonai Stempužienei, Juzei Kristolaitytei ir Vaclovui Verikaičiui, taip pat dalyvaujant National Symphony Orkestrui, įvyko šeštadienio vakare, skaitlingai dalyvaujant vyriausybės, kongreso atstovams, svetimų pasiuntinybių nariams, patiems įtakingiesiems Washingtono spaudos, radijo, televizijos informatoriams. Didžioji balių salė taip pat nepajėgė visų dalyvių sutalpinti, todėl klausant pranešimų ir meninės programos, dalyviai gausiai užpildė esančius priekambarius ir koridorius.

Šias iškilmes labai vykusiai vedė adv. A. Olis. Šv. Mato katedros rektorius perskaitė invokacijos maldą. Po to buvo pristatyti garbės prezidento svečiai, perskaitytas sąskrydžiui atsiųstas viceprezidento R. Nixono raštas. Po Amerikos himno, buvo pristatyti Taut. S-gos pirmininkas Dr. S. Biežis, kuris amerikiečiams ir kitų kraštų atstovams išryškino šio lietuvių sąskrydžio tikslus ir paprašė nuširdžiai talkinti Lietuvai padarytųjų didžiųjų skriaudų atitaisydamą vykdant.

Adv. A. Olis specialia kalba svečiams pristatė Lietuvos Diplomatinio šefą min. St. Lozoraitį. Jis dalyvių buvo sutiktas gausiomis ovacijomis ir pasakė ilgą kalbą, pasisakydamas dėl dabartinės Lietuvos padėties, sovietų pastangų primigdyti vakariečių budrumą, būtino reikalo atstatyti pavergtų kraštų laisvę. Jo kalba buvo baigta Lietuvos Himnu. (Min. St. Lozoraičio kalbą paskelbsime ateinančios savaitės Dirvoje).

Vaišių metu simfoninis orkestras, diriguojamas A. Kučiūno, išpildė visą eilę lengvesnės muzikos kūrinių. Gi pasibaigus kalboms, Čiurlionio ansamblis, talkinamas solistų ir simfoninio orkestro, diriguojamas muz. A. Mikulskiui, išpildė lietuvių kompozitorių kūrinius. Koncertas praėjo dideliu pasisekimu, labai gau-

siomis ovacijomis, sulaukusiu išsvetimųjų labai gražių vertinimų ir atsiliepimų.

Šioji centrinė iškilmų dalis užtruko beveik 4 valandas, bet dalyviai skirstėsi labai palengva, rasdami labai gerą progą asmeniškai pasidalinti patirtais įspūdziais, dar ilgiau pasidairyti po lietuvių tautodailės parodą, kuria rūpinosi dail. Jonynas, Gr. Krivickienė, dail. Aleksandravičius ir labai daug kitų gerų talikinių.

Sekmadienį iškilmės buvo sutelktos į Šv. Mato katedrą, kur buvo atlaikytos pamaldos dalyvaujant daugeliui aukštųjų svečių ir į Čiurlionio ansamblio lietuvių liūdnes dainų koncertą.

Šv. Mato katedroje pamaldos praėjo retu iškilmingumu. Nepaprastai gražiai skambėjo Čiurlionio ansamblio giedamos giesmės, paties rektorius Lietuvai skirtas pamokslas. Giedamas Lietuvos Himnas, rektorius jį išklausant prie altoriaus, teikė tokią didelį kiekvienam pamaldose

Toks rusų nusiginklavimas

Nepraėjo dar nė metų laiko, kai Sov. Sąjunga jau antrą kartą praneša apie savo kariuomenės skaičiaus sumažinimą. Iki praeitų metų gruodžio mėn. jos kariuomenės skaičius buvo sumažintas 640,000, o dabar pranešė, kad iki 1957 m. gegužės mėnesio dar bus sumažinta 1,200,000 karių.

Išėitų, kad Sov. Sąjunga savo kariuomenės skaičių sumažins netoli dviejų milijonų karių. Pagal vakariečių apskaičiavimus — aišku, tikslai pagal apitikius, nes savo kariuomenės skaičių sovietai laiko didžiausioje paslapyje — Sov. Sąjungoje yra apie 4,600.000 karių.

Visame pasaulyje skaitlingiausią kariuomenę dabar turi

dalyvaujančiam lietuviui pasigerėjimą, kokio pagrįstai pasigendame dažnoji lietuvių bažnyčioje. Didžiulė katedra buvo perpildyta gausiais dalyviais.

Čiurlionio ansamblio tretysis koncertas, kur daugumoje buvo išpildytos lietuvių liūdnes dainos, vėl sutraukė per 800 dalyvių. Čia ir muz. Mikulskiui, ir mūsų solistams — Aldonai Stempužienei, Juzei Kristolaitytei ir Vaclovui Verikaičiui, vėl buvo sukeltos didžiulės ovacijos, įteiktos daug gėlių. Koncertui pridedant į salę buvo atskubėjusi Illinois valstybės kongresmanė ir Tautinės Sąjungos pirmininkui Dr. S. Biežiui, pristatyta adv. A. Olis, įteikė sąskrydžio pirmąją dieną virš Kongreso rūmų kabinusią Amerikos vėliavą. Čia taip pat netruko ir ovacijų ir džiaugsmo.

Koncertą baigus Dr. S. Biežis sąskrydį uždarė kviesdamas visus gausius dalyvius būti liudininkais, kad tą visą darbą skyrėm Lietuvos ir lietuvių garbei, Lietuvos kančių sumažinimui.

Sov. Sąjunga. Rusiškoji strategija visuomet buvo paremta kariuomenės skaičiumi. Savo karių masėmis rusai pakeisdavo prieš naujoviškiausius ginklus ir ugnies persvarą.

Net ir paskutiniajame kare, kada jie turėjo neblogesnius už vokiškuosius ginklus, visuomet mesdavo akcinį didesnę žmonių mases. Visai nesiskaitydami su savo žmonių nuostoliais, so-

VISAM PASAULY

• **Lietuvių jaunimo petacija**, sergant prezidentui D. Eisenhoweriui, buvo įteikta viceprezidentui R. Nixonui. Įteikiant petiją viceprezidentas pasakė kalbą, kurioj priminė sovietų padarytus didžiulius nusikaltimus.

• **Prezidento D. Eisenhowerio sveikata**, po vidurių operacijos, taisosi. Prezidentas ligos metu jau prarado 6 svarius svarius. Manoma, kad ligos krizė jau praėjusi.

• **Egipto diktatorius Nasser** ir Maskvos naujasis užsienio reikalų ministeris Šepilov vedė pasitarimus Kaire, kad galėtų iš Maskvos gauti daugiau įvairių ginklų.

• **Izraelio užsienio reikalų ministeris Moze Šaret** atsistatydino. Jo įpėdiniu ateina buvęs darbo ministeris ponis Golda Myerson. Užsienio ministerio pasitraukimas aiškinamas jo nesutarimu su min. pirm. Ben Gurion.

• **Belgijos užsienio reikalų ministeris Spaakas** liepos mėnesio viduryje atvyks į JAV pasitarimams su valstybės sekretorium J. F. Dulles.

• **Tito, baigdamas keliones po Rusiją**, Maskvoje padarė pareiškimą, kad jokių karinių susitarimų nepadaręs, bet tik stiprinęs tarp Vakarų ir Rytų taiką. Tikrenybėje manoma, kad Tito grįžo į Maskvos bloką.

• **Labai pasunkėjęs Alžyro klausimas** 13-kos valstybių keliamas Jungtinėse Tautos. Prancūzams tai labai nemalonus reikalas, galįs atnešti įvairių komplikacijų.

Viceprezidentas Richard Nixon, prie JAV kapitolijos įteikia JAV armijos naują vėliavą armijos sekretoriui Wilber Brucker. Prie sekretoriaus vyriausio štabo viršininkas gen. Maxwell Taylor.

vietiniai vadai puolime naudojo taktiką, siunčiant bangomis vis naujas dalis kol būdavo palaužtas priešio pasipriešinimas ir pasiektas uždavinio tikslas.

Dabar matosi, kad ir sovietiniai vadai savo strategiją, kaip nebeatitinkamą sąlygoms, nutarė pakeisti. Vykstant revoliucinėm karo technikoje permainom, karių efektyvė reikšmė sumažėjo.

Tuojuo po karo, smarkiu tempu pradėjo didėti žemyno kariuomenės vienetų ugnies galingumas. Naujoviškiausiais ginklais mechanizuota kuopa dabar gali išvystyti ugnies galingumą lyg batalijono praėjusiame kare.

Specialių vienetų naiknamoji jėga yra žymiai didesnė, nes jie yra aprūpinti atominiais ginklais. Atominės artilerijos naiknamoji jėga nepalyginamai yra didesnė už visus, buvusius kare, ugnies sukoncentravimus.

Jau visos valstybės dabar turi tolimų distancijų sprausminius lėktuvus. Didžiosios valstybės jau disponuoja atominiais ir vandenilniais ginklais. Net ir tie aparatai, greitesni už garsą, netolimoje ateityje gali būti atgyvenę ir likti tik tos eros prisiminimuose. Jau yra išbandyti tolimo skraidymo be pilotiniais lėktuvais, taipogi ir tarpkontinentinės raketos aprūpintos atominiais, o gal ir net vandenilniais ginklais.

J. A. Valstybės sako turi vieną atomu varomą povandeninį laivą, o konstrukcijoje jų yra daugiau. Reikia manyti, kad ne vien tik povandeniniai laivai varomi atomu, bet ir kiti jūrų vienetai yra konstrukcijoje ir tas nesudaro J. A. Valstybių monopolio. Sakoma, kad skaitlin-

giausį povandeninių laivų laivyną turi Sov. Sąjunga. Nors Sov. Sąjunga dar nepasigyrė, kad jau turi atomo energija varomus laivus, bet tas dar nereikia, kad jie tokių nekonstruoja.

Dar 1953 metais, gindamas amerikiečių kariuomenės redukciją, prez. Eisenhoweris aiškiai pabrėžė, kad naujoviškieji ginklai ne tik leidžia, bet ir aiškiai rodo, kad galima kariuomenės skaičių sumažinti; svarbiausį dėmesį reikia atkreipti į produkciją, kuri kaskart darosi komplikutesnė, reikalauja daugiau specialistų ir atidesnio kariuomenės apmokymo.

Niekas iš kariuomenės aukštųjų vadovybės tam projektui ypatinai nesipriešino, bet visi sutiko, kad pėstininkija nebėra "lauko karalienė" ir kad ji nebėra lemiantis veiksnys karo lauko kautynėse.

Būdamas krašto apsaugos ministras, lordas Alexander britų kariuomenėje įvykdė žymias permainas. Matydamas karo technikos pažangą, įsitikino, kad ligišiolinė organizacija jau paseno. Jis drąsiai ryžosi paspartinti aviacijos ir raketinių ginklų gamybą nusprendęs, kad ateities kare tai bus patikimiausieji ir reikalingiausieji ginklai.

Kaip D. Britanijoje taip ir J. A. Valstybėse kariuomenės skaičius buvo sumažintas, bet nemažinant kariuomenės išlaidų, nes naujųjų ginklų produkcija yra daug brangesnė už didesnio kariuomenės skaičiaus išlaikymą. Atsižvelgiant į finansinę ir strateginę padėtį, po kiekvieno persiginklavimo kariuomenės skaičius atitinkamai mažes.

Kada tik kokia įmonė pas save įveda naują automatinę mašiną, tuojuo ji pavaduoja keliolika ar keliasdešimt darbininkų. Taip pat atsitinka ir su naujoji apsiginklavimo įvedimu kariuomenėje, kur naujoviškas ginklas atstoja šimtų ir net tūkstančių karių ugnies galią.

Juozas Šarūnas

NAUJA STUDENTŲ VALDŽIA

Liet. Stud. S-gos JAV-se 1956 m. Rinkiminė Komisija oficialiai paskelbė centrinių organų rinkimų rezultatus. Balsuoti teisę turėjo 692 studentai-ės, iš kurių balsavo tik 54.34%.

Į Centrinę Valdybą išrinkti šeši akademikai skautai ir vienas ateitininkas. Iš ASS sąrašo: Ramutė Kliorytė — 229 balsai, Dalia Tallat-Kelpšaitė — 215 b., Tomas Remeikis — 210 b., Kęstutis Ječius — 209 b., Juozas Karklys — 202 b. ir Juozas Liubinskas — 189 b. Iš ateitininkų sąrašo — Vytautas Valaitis su 217 balsų.

Į Kontrolės Komisiją išrinkti Vytautas Kamantas — 193 b., Algis Vedeckas — 186 b. ir Ričardas Kontrimas — 181 b. Garbės Teismo kėdes užima Algirdas Avizienis su 185 b., Antanas Sužiedėlis su 179 b. ir Rimvydas Šilbajoris su 173 balsais.

Skyrių aktyvumas rinkimuose buvo labai įvairus. Aktyviausiai pasireiškė Putnam, Conn., skyrius, kuriame iš 10 studentų, turinčių teisę balsuoti, visi balsavo. Kitame skalės gale stovi Balmorė, kur iš 16 kolegų su balsavimo teise balsavo tik 8.25%. Iš Čikagos, kur turime 190 S-gos narių, balsavo 55.5%. Reikia tikėtis ateityje įvairių kolegų aktyviai reikšis rinkimuose.

Naujai valdžiai tenka linkėti sėkmės, jungiant mūsų studentiją į bendrą Lietuvos laisvinimo darbą.

MIN. S. LOZORAITIS CHICAGOJE

Ministeris Stasys Lozoraitis, Lietuvos diplomatinio šefas, šią savaitę pasiekė Chicago. Birželio 19 dieną jis dalyvavo konsulo Dr. P. Daužvardžio surengtame konsuliariniame priėmimė svečiui pagerbti. Birželio 23 dieną, 7 val. vak. Marijos aukštesnėje mokykloje min. S. Lozoraitis padaręs pranešimą lietuvių visuomenėi Lietuvos laisvinimo klausimu.

Tikimasi išgirsti jo samprotavimus dėl Lietuvos vadavimo perspektyvų ryšium su nauja, postaline, klatinga Kremliaus taktika.

Maskvos pranešimas apie kariuomenės skaičiaus mažinimą aiškiai liudija, kad jų naujoviškiausių ginklų produkcija yra pasiekusi aukštą lygį, kad jau turi daug atsargų, iš kurių gali pilnai perginkluoti visą kariuomenę. Reikia manyti, kad tas perginklavimo procesas jau yra įpusėjęs ir metų bėgyje ji nori galutinai užbaigti.

Netolimoje ateityje paaiškės, kad kraievių skaičiaus mažinimas Sov. Sąjungoje reiškia ne nusiginklavimą, bet naujoviškiausiais ginklais persiginklavinimą.

Juozas Šarūnas

Švedijos karališką šeimą vizitavo Anglijos karalienė Elzbieta ir princesė Margaret. Nuotraukoje drauge su Švedijos karalium Gustavu.

Valstybės sekretorius John Foster Dulles ir Vakarų Vokietijos ministeris Adenauer tarėsi Vokietijos suvienijimo klausimais.

DIRVA

THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class Matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnei), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.

Prenumeratą metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00. Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainą 10 centų.

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Prieš penkiolika metų mūsų Tėvynėje prasidėjo birželio įvykiai nėra jokia suaktis. Tai skausmas, bėsis skausmas, durtas į pačią širdį ir Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai.

Tą skausmą iškilmingai minėti, kaip mums pavėluotai pranešimą atsiuntė vienas Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus pirmininkas, yra kaip ir nesuprastas. Ne, tokiu reikšmingu iškilmingai tikrai nereikia minėti, bet reikia rengti demonstracijas, kurios pritrauktų įtakinguosius šio krašto žmones ir mums padėtų to baisaus skausmo pasekmes atitaisyti. Pagaliau, jei nepajėgiame pritraukti įtakingųjų, tose skausmo dienose demonstruokim tik patys, bet demonstruodami įsipareigokim daugiau padirbėti Lietuvos laisvės reikalui.

Verkslenti ir dūsauti sugebam kiekvienas. Didesnį darbą atlikti, nusėdusias dulkes nuvalyti, įsipareigoti — dažnai reikia ir priminimo, organizuotumo. Ar mes tomis birželio dienomis tai darom? Jei taip — labai gerai, gi jei ne — reikia rimtai pagalvoti.

Dalyvaujant Washingtone įvykusiam lietuvių sąskrydyje, teko sutikti labai daug įvairių srovių lietuvių, gerų patriotų, besirūpinančių ir lietuviškos išlaikymo reikalais ir Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo darbu. Daugelis iš jų, matydami dabartinius isteriškus Naujienų ir Draugo rašinius, norinčius visai pakenkti ir rengtam sąskrydžiui ir Amerikoj viešinti ministerei St. Lozoraitiui, stebėjosi, kad tai vyksta ALT dviejų vadovų P. Grigaičio ir L. Šimučio globoje. Atseit, kai kurie išsireiškė, kad tai taip šie asmenys supranta Lietuvos laisvini mo darbą...

Isterikos viršūnė Naujienos pasiekė, net pirmam puslapy, birželio mėn. 15 d. laidoj, atspausdamos pranešimą, kad Clevelande ruošiamasi piketuoti atvykstantį min. St. Lozoraitį. Apie tą tariamą piketą išgirdome tik iš Naujienų, ir išgirdome birželio 15 d., kada min. St. Lozoraitis jau senai iš Clevelando buvo išvykęs, labai gražiai su tiktais ir nemažiau gražiai išlydėtas.

Naujienos dabar puošiasi tokiomis perlais, net pirmą puslapį užleisdamos pramanytomis žinioms, kurios nieko bendro su tikrove neturi. Ir tokioms Naujienoms vadovauja ALT sekretorius Pijus Grigaitis...

Tai buvo prieš kelias savaites. Tada atnešė mums labai nedidelę žinutę, kad vienas clevelandietis menininkas vyksta į ateitininkų rengiamą koncertą. Atidavė ir j mane pažiūrėjo, ar iš tos žinutės kartais nereikėtų išbraukti ateitininkų vardo? — O kodėl gali reikėti išbraukti? — jam buvo atsakytas. Ir atnešęs žinutę pats pasakė, kad kai Drauge ar Naujienose norima pranešti, kad tas ir tas

koncertuoja Tautinės Sąjungos koncerte, ten tie žodžiai nepraeina.

Dirva tokios pažiuos nepraktikavo ir nemano praktikuoti. Mums kiekvienas lietuvis, kuris tik ką nors gero daro, nesvarbu kokios jis pažiuos bebūtų, o lygiai ir gerus darbus dirbančios organizacijos, nebaisios nei laikrašty minėti, nei apie jų darbus prisiminti. Mes dar suprantam tokią trumparegišką Naujienų taktiką. Tai juk socialistų laikraštis, klasių kovą skelbiant, "revoliuciją" darant, marksistinėm teorijom, tom pačiom, kuriom dabar labai daug rūpinamasi anapus geležinės uždangos. Bet gi tas Draugas, mariojū leidžiamas, artimui meilę skelbiant, krikščionišką moralę praktikuojas...

Viešpatie, tavo vaikai tavęs tikrai išsižada...

DOAN WINDOW SHADE & VENETIAN BLIND MFG. CO.

MANUFACTURING

AUKSCIAUSIOS RŪSIES LANGŲ APDENGIMAI IR VENETIAN BLINDS TAUPANČIOM KAINOM.

NEMOKAMAS APSKAICIAVIMAS MIELAI ATLIEKAMAS

10% nuolaidos su šiuo skelbimu

1187 EAST 105th ST.

RA 1-4123

GARANTUOTI SIUNTINIAI!

Lietuvoje ir į Pabaltijo kraštus, Ukrainon, Lenkijon, Rusijon greičiausiai ir pigiausiai siunčia siuntinius ši firma

J. Kamienski

JANIQUE TRADING CO.

1029 Fairfield Ave. (netoli W. 11 St.) Cleveland 13, Ohio Telef.: CHerry 1-5547

Centrinė firma yra Toronte, Ont.

835 Queen Street West, Toronto, Ont.

ir skyriai didesniuose miestuose, Kanadoje ir Amerikoje. Išsiuntimo skyrius yra ir Clevelande.

Klijentų patogumui skyriai atidaryti:

1162 Broadway Ave., Buffalo 12, N. Y. Telef.: FI 1272

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill. Telef.: BRunswick 8-6780

Visus mokesčius ir visas išlaidas apmokama čie vietoje, tat gavėjai krašte jau nieko nemoka.

Už naujas medžiagas imama tikta 50% vertės.

Vieš siunčiamas prekes galima pasirinkti įstaigoje, kuri atidara kiekvieną dieną nuo 12 val. p. p. iki 8 val. vakaro.

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtos nuotaikos įgysl skaitydamas humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išsina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.

Rašykite šiandien: PELĖDA, 231 Wallace Ave., S. Welland, Ont., Canada.

Prenumeratą metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus. Atskiras numeris 30 cent.

KAS ir KUR

• Buvusių Klaipėdos Konservatorijos pedagogų ir studentų I-jo suvažiavimo parengimui sudaryta komisija, į kurią įeina (alfabetiniais): J. Augaitytė, J. Bertulis, V. Marijošius, A. Mikulskis ir St. Sodeika.

Šis suvažiavimas šaukiamas, paminėti buv. Klaip. Konservatorijos alumnų I-sios laidos 25 metų sukaktį.

Apie tos konservatorijos užuomazgą, rutuliavimą ir rezultatus, mielai sutiko padaryti pranešimą buvęs tos konservatorijos direktorius prof. J. Žilevičius.

Suvažiavimas įvyksta Čikagoje birželio mėn. 30 d. 5 val. vak. Sherman viešbuty (Randolph ir Clark gatvių kampas) Kultūros Kongreso sekcijoms numatytu laiku.

• Jonas Mažonis, dirbęs JAV-ių Ambasadoje Paryžiuje, išvyko su žmona į Vašingtoną, kur dirbs Valstybės Departamente.

Ponai Mažoniai labai aktینگai dalyvavo Paryžiaus lietuvių bendruomeniniame gyvenime ir asmeniškai prisidėjo prie lietuviškos veiklos pagyvinimo.

• Pianistė Angelika Matukaitė, šį pavasarį baigusi Pražiuje Muzikos Konservatoriją, birželio mėn. pabaigoje išvyksta višam laikui į Kanadą, kur gyvena jos tėveliai.

• BALFas nuo pr. metų liepos mėn. 1 d. ligi š. m. birželio mėn. 1 d. yra parūpinęs darbo ir buto

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofic'o EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3-30, 6-8-30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

garantijų 38 Prancūzijoje gyvenančioms šeimoms, t. y. su vaikais 103 asmenims. Darbas vyko labai greit ir sklandžiai.

Didžiausias skaičius iš Prancūzijos išvyks iki šių metų pabaigos. Tuo būdu emigracija gana žymiai apretins lietuvių eiles Prancūzijoje.

• Birželio mėn. 7 d. Stiebel galerija, Paryžiuje, atidarė mūsų valstybinės tapybos premijos laureato Vytauto Kasiulio parodą. Paroda tęsis iki birželio mėn. galo.

Šiuo metu mūsų menininkas savo darbų yra išstatęs VIII-ame Piešinių ir Akvarelių Salone, kuris vyksta Paryžiaus Moderniškojo Meno Muziejuje.

Birželio 8 d. Palais Royal Komitetas atidarė Paryžiuje "Šiandieninės Tapybos" parodą, kuri vyks atvirame ore po Palais Royal arkadomis. Joje su savo kūriniais V. Kasiulis taipgi dalyvauja.

• Liepos 8-16 d.d. Laon mieste Rotary klubas ruošia skulptoriaus Antano Mončio kūrybos apžvalginę parodą. Paroda vyks žinomo prancūzų architekto Turbil viloje. Skulptorius joje išstato apie 40 darbų: granite, medyje, bronzos ir švine.

• New Yorko Studentų Santaros Finis Semestri įvyko birželio 8 d. architektų švipo namuose, Wodhavene. Ta proga įvykusiam susirinkime buvo diskutuota SANTAROS filisterių steigimo klausimas, išvyka į Washingtono sąskrydį ir vasaros stovykla Rytuose.

DETROIT

VISUOMENINĖ VEIKLA DAUGIAU ĮPAREIGOJA

Šiuo posakiu vėl priminama sena tiesa, kad visuomeninio gyvenimo vainikuotai privalo turėti patenkinamą supratimą apie savo uždavinius. Liūdna ir nyku, kai bendri reikalai tampa prirakinti prie nepagrįstų subjektyvių nuomonių. Tuomet nuomėnės pasidalina neperžengia m o m i s bedungėmis, kurioms rimto pagrindo iš viso nėra. Kąs neišvengiama asmeniškame gyvenime būtina turi būti išvengta visuomeniškoje dirvoje.

Štai, aną sekmadienį Detroito Lietuvių Organizacijų Centro posėdyje buvo iškeltas pasiūlymas, kad šios organizacijos ribose būtų surengtas Amerikoje be viešinio min. Stasio Lozoraitio pranešimas lietuvių visuomenei. Pasiūlymas buvo sutiktas ugningais debatais. Įvyko balsavimas, ir 13 prieš 10 nubalsavo, kad visgi min. Lozoraitis būtų pakviestas su pranešimu.

Galima sakyti, kad sumanymo entuziastai laimėjo. Tačiau gliau pažvelgus į reikalą, reiktų

pastebėti, kad abi pusės pralošė, o pralošė todėl, kad užmiršo, jog visuomeninė veikla įpareigoja. Kovotojas už Lietuvos laisvę turi teisę pasidalinti nuomonėmis su lietuviška visuomene, nežiūrint, kad įvairių kovotojų priemonės tam pačiam tikslui atsiekti kiek nors ir skirtingos. Būtų buvus tiksliausia, kad šiam klausimui nebūtų panaudotas balsavimas, bet pasiūlymas būtų buvęs iš karto priimtas, nesukeliant bereikalingų ginčų. Jog mūsų visų tikslas tas pats, bet jo turime siekti, pripažindami tolerancijos principą.

Tad reikia tikėtis, kad neviešas Detroito lietuvis tapo apvilas iškilusiu ginču Organizacijų Centre. Turime suprasti, kad reikia visiems įsipareigoti nebe pakartoti panašių susipainiojimų savaime aiškiuose uždavinuose. Detroitietis

STEIGIAMA LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS BIBLIOTEKA

Lietuvių Bendruomenės Detroito Apylinkės Valdyba birželio mėn. 10 d. posėdyje nutarė organizuoti biblioteką, tikslu padaryti prieinamą knygą mūsų priaugančiai kartai, ypač tai, kuri telabanko lietuviškas mokyklas.

Spaudoje buvo keliamas klausimas, kad prie mokyklų mokytojai galėtų praveisti knygų skaitymą ir tuo pratinti jaunimą iš viso prie knygos. Detroito Apylinkės Valdyba, suprasdama knygos reikšmę lietuvių bei išlaikyti ir jai ugdyti, ėmėsi bendruomeninės bibliotekos organizavimo darbo. Kiek šis kultūrinis darbas pasiseks, pareis nuo mūsų pačių supratimo ir knygos reikšmės įvertinimo. Bendruomenės Valdyba yra numaciusi skirti tam tikrą sumą pinigų knygoms įgyti. Tačiau tų pinigų lėšų nepakaks. Reikia visuomenės paramos.

Detroito Apylinkės Valdyba kreipiasi į mūsų brangius rašytojus, į lietuviškos knygos leidėjus ir pavienius asmenis ir prašo lietuviškos tautos. Kiekvienas, kuris gali, tesiunčia nors po veidną knygėlę, ar piniginę auką Detroito Apylinkės Valdybai. Knygas siųsti šiuo adresu: Mr. Vl. Pauza, "Neringa", 1906 25th Street, Detroit 9, Mich. Pinigus siųsti valdybos kasiniškai šiuo adresu: Mrs. L. Mingėla, 153 E. Parkhurst Street, Detroit 3, Mich.

Gautos aukos knygomis ar pinigais bus paskelbtos spaudoje. Valdyba kreipsis raštais į Detroito lietuviškas organizacijas ir prašys taip pat paramos. Būtų gerai, kad detroitiečiai jau nebelaikytų tų prašymų, o jau dabar pradėtų skirti knygų įsigijimo reikalus lėšų. Kiekvienas centas bus panaudotas knygoms įgyti. Knygoms pirkti vėliau numatoma sudaryti komisiją iš rašytojų, mokyklų vedėjų jauno organizacijų atstovų bei kultūros fondo įgaliotinio.

Galvojate apie...

PAVASARINĖ VALYMA?

ATSIMINKITE

HANNA'S

PAEMIMO IR GRAŽINIMO PATARNAVIMAS NAUJAS, MODERNUS

JET-PRESSURE CLEANING

Nenaudoja šepėčių

Jet valymas yra daug geresnis, negu šepėčių valymas.

- Patyręs valymas daromas namie ar ofise
- Siuvinimas, taisymas, pertaisymas ir idėjimas

VISAD IŠEINA SVARUS IŠ...

The HANNA RUG and FURNITURE CLEANING Co.

Narys The National Rug Cleaning Institute

7606 CARNEGIE AVE. EX 1-3663

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ISIĞYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	Milžino paunksmė
V. Minkūnas 2.00	Balys Sruoga 2.50
Anoj pusėj ežero	Mėnuo vad. medaus
P. Andriūšis 1.50	N. Mazalaitė 2.50
Aukso kirvis	Naktys Karališkiuose
Juozas Švaistas 2.50	L. Dovydėnas 2.00
Apie laiką ir žmones	Orą pro nobis
J. Aistis 2.50	J. Gliuda 4.00
Audra žemaitiuose	Orfėjaus medis
VI. Andriukaitis 2.20	A. Nyka-Niliūnas 3.00
Atlaidų pavėsy	Pažemintieji ir nuskriaustieji
P. Abelkis 4.00	F. M. Dostojevskis 2.50
Aukso ruduo	Po Tėvynės dangum
M. Vaitkus 1.25	Žodžiai vytės Nemunėlio.
Būdas Senovės Lietuvių...	Paveikslai V. Augustino 2.00
Sim. Daukantas 4.00	Pragaro pošvaistės
Būkite sveiki	V. Alantais 3.50
Dr. S. Biežis 2.00	Pirmas rūpestis
Baltasis Vilkas	Jurgis Jankus 2.00
K. Binkis 1.00	Pietų vėjelis
Balutis	Vytė Nemanėlis 1.00
J. J. Bačiūno leidinys 1.50	Paklydę paukščiai I
Buriavimas ir jūrininkystė	Jurgis Jankus 2.20
B. Stundžia 2.00	Paklydę paukščiai II
Cezaris	Jurgis Jankus 2.60
Mirko Jelusič 2.00	Pietų kryžiaus padangėje
Didžioji kryžkelė	Sudarė Gaučys 4.50
B. Brazdžionis 2.00	Paskutinis Prūsų sukilėlis
Duktė	M. Springborn 2.00
Alė Rūta 2.40	Petras širvokas
Daiktai ir nuorikos	Juozas Švaistas 2.70
Leonardas Žitkevičius 1.00	Po raganos kirviu
Don Kamiliaus mažasis pasaulis	Jurgis Jankus 1.50
Guarachi 2.50	Pabūčiavimas
Didžiosios atgailos	J. Grušas 1.50
R. Spalis 3.50	Rytų pasakos
Doleris iš Pittsburgho	V. Krėvė 3.00
Stepas Zobarskas 0.80	Raudoni batukai
Eldorado	Jurgis Savickis 1.50
J. Svaistas 1.80	Sudie, pone čipse
Gyvačių lizdas	James Hilton 0.75
Francois Mauriac 2.60	Strėlė danguje
Gimdytoja	Henrikas Radauskas 2.00
Francois Mauriac 1.75	Saulės Takas
Gabija, literatūros metraštis	Nelė Mazalaitė 3.50
6.50	Šilkai ir vilkai
Gintariniai vartai	Runcė Dandierinis 1.00
N. Mazalaitė 2.00	Senujų lietuviškų knygų istorija
Gyvulių ūkis	V. Biržiška, kiet. virš. 3.00
George Orwell 1.00	paup. virš. 2.00
Giesmė apie Gediminą	Saulutė debesėliuos
B. Sruoga ir V. Petravičius 2.00	L. Žitkevičius 1.50
Jaunai inteligentė	Šventieji akmenys
V. Andriukaitytė 1.25	Faustas Kirša 2.00
Kryžkelės	Šventoji Lietuva
A. Vienuolis 3.50	Jurgis Savickis 3.00
Kaimynai	Teresė Neumanaitė
J. Paukštelis 2.50	J. Burkus 3.00
Kaip jie mus sužadė	Tipelis
J. Petraitis 1.80	Pulgis Andriūšis (irišta) 3.00
Kuprelis	Trumpa diena
Ignas Seinūs 2.00	Alė Rūta 4.00
Keliai ir kryžkelės	Tomas Nipernadis
Putinas 2.50	August Gailit 2.50
Kon-Tihi,	Tarp pelių ir vyrų
Thor Heyerdahl 3.75	John Steinback 1.25
V. S. Rymont I-II-III-IV	Užgesęs sniegas
I ir II dalis po 3.00	Alojas Baronas 2.50
III ir IV dalis po 3.50	Ugnies pardavėjas
Kudirkos raštai	Balys Rukša 1.00
5.00	Uždraustas stebuklas
Loreta	Stasius Būdas 2.60
Stasius Būdas 1.80	Vanagaitis
Kregždutė I	monografija 2.00
A. Rimkūnas 1.50	Valerijono lašai
Kiškučio vardinės	Dr. S. Aliūnas 1.00
Stasys Dziugas 1.50	Vilnius Lietuvos gyvenime
Lietuvos pinigai	Dr. A. Šapoka 1.50
Juozas K. Karys 5.00	Vėlykų pasakos
Lietuva	N. Butkienė 1.00
A. Bendorius 2.75	Vyturėliai Laukuose
Laiškų žmonėms	Vikt. Šimaitis 0.75
G. Papini 2.00	Trylika nelaimių
Moters širdis	R. Spalis 1.25
Guy de Maupassant 2.60	Vaičių knygelė
Lyrikos kraitis	M. Valančius 1.80
Medžio raiziniai	Varpai skamba
Ign. Končius 5.00	Stasius Būdas 2.50
Mikuckis 2.50	Zemaitių krikštas
	P. Abelkis 2.50
	Zemaitis nepražus
	Balys Sruoga 3.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite: DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Penkiasdešimt slapyvardžių autorių atsisveikinant

Aušrininką prof. J. Bagdoną palaidojus

Dr. Juozas Bagdonas gimė 1866 m. balandžio mėn. 6 d. Slibinų km., Kybartų valsč., Vilkaviškio apskr., atseit, nežilgo po spaudos uždraudimo. Mokėsi pradžios mokykloje Kudirkos Naumiesty, 1878-1886 Marijampolės gimnazijoje. Tasai gimnazijos lankymo periodas sutampa su šviesiausiu tos gimnazijos prieškariniu laikotarpiu.

Tuo laiku dar dažnai Marijampolės gimnazijoje galima buvo išgirsti lietuviškai kalbant ne tik mokinius, bet ir mokytojus. Štai, gimnazijos inspektorius Andr. Botyrius, nors tada jau sukūręs rusišką šeimą ir pats perėjęs į pravoslaviją, nesivaržydamas šaukė gimnazijos koridoriuje lietuviškai "vyrai, ar nesiliausite išdykavę". O ką kalbėti apie kitus lietuvius tos gimnazijos mokytojus, kaip antai, Petrą Arminą, Petrą Kriaučiūną, Vincą Staniškį, Juozą Jasulaitį. Jie ne tik kalbėjo lietuviškai, bet ir mokinius mokė, kur tik galima, taip elgtis.

Daug garbingų Lietuvos dirvų purentojų davė tasai Marijampolės gimnazijos laikotarpis: J. Jablonskis — Rygiškių Jonas, K. Grinius, V. Kudirka-Kapsas, vskyk. P. P. Bučys, P. Leonas, kun. Ant. Milukas ir vsia eilė kitų. Viena iš garbingiausių vietų jų tarpe tenka prof. J. Bagdonui.

Keitėsi laikai: 1883 m. iškėlė iš tos gimnazijos P. Arminą, po dviejų metų A. Botyrių, dar po trijų metų P. Kriaučiūną ir 1898 paskutinį — V. Staniškį. Juos iškėlė, bet jau nepajėgė iškelti idiegtos lietuviui jaunuoliui tėvynės meilės. Toji dvasia neapleido gimnazijos jaunimo iki Nepriklausomos Lietuvos atstatymo.

Dr. J. Bagdonas, palikęs gimnazijos suolą, visą gyvenimą paliko ištikimas savo gimnazijoje susiformavusioms idėjoms, kuriose pirmavo darbas tėvynės prikėlimui. 1886 m. stojo į Varšuvos universitetą, kur jau surado vienminčių kuopelė. Tais pat metais jau jis buvo parašęs Kvietaičio slapyvardžiu Aušron korespondenciją. Toje pačioje kuopelėje kilo mintis steigti vietos nustojusios eiti Aušros naują lietuvišką laikraštį Varpą. Taigi jis, dr. J. Bagdonas, buvo steigėjų tarpe.

1889 m. nusikėlė tolimesnėms studijoms į Maskvos universite-

tą, kur vėl įsijungė į salptą lietuvių studentų draugiją. Mokslus baigęs 1891 m. pasiliko ištikimas savo mokytojo P. Kriaučiūno patarimui, būtent, nesikelti į Rusiją, o baigus mokslus palikti Lietuvoje.

189-1896 verčiasi gydytojo praktika Kudirkos Naumiesty, 1896-1898 m. Vilkavišky. Išgavęs Kražių bylos uždaro teismo posėdžių protokolus, kurie buvo panaudoti prieš rusų carą ir jo valdžią. Tuo pačiu metu bendradarbiauja draudžiamoj lietuviškoj spaudoj: Varpe, Ūkininke, Vienybėje Lietuvių rinku, be to, platina tą literatūrą, rašo ir leidžia politinius ir kultūrinius reikalais knygeles. Už tą veiklą jau 1893 m. policijos tardomas, o 1897 m. areštuotas, 6 mėn. išlaikytas kalėjime, bet už užstatą iš kalėjimo išleistas.

1899 m. sužinojęs, kad tremiamas į Viatką (šiaur. Rusijos sritis prie Uralo kalnų), pasitraukė į Mažąją Lietuvą. Čia jis redagavo, su vienerių metų pertrauka, Varpą nuo 1899 iki 1905 m., Ūkininką 1900 ir 1904 m. Naujienas 1901-1902 m. Be to, 1900 m. padėjo Londono lietuviams organizuoti atskirą nuo lenkų lietuvišką parapiją; Londone ir Škotijoje organizavo šviesos draugiją.

1900 m., Amerikos lietuvių pavestas, surengė Paryžiaus pasaulinę parodiją lietuvių paviljoną. Tasai paviljonas buvo mums lietuviams labai reikšmingas: buvo paskelbta pasauliui apie lietuvių tautos gyvastumą, apie jos sunkią dalį rusų caro priešpadoje. Apie anuometinę Paryžiaus parodą prof. dr. J. Bagdonas išspausdino savo atsiminimus Mūsų Senovėje.

Nepalikio ramybėje dr. J. Bagdonas ir Maž. Lietuvoje: vokiečių žandarų buvo 1903 m. areštuotas, tik jį išgelbėjo turėtas Amerikos lietuvių Lallo asmens liudijimas, bet Maž. Lietuvą turėjo galutinai apleisti. Išsikėlė į Šveicariją, vėliau į Austrovengrijos Ukrainą, Lvivą, ir pagaliau į Škotiją, kur vertėsi gydytojo praktika.

Spaudą atgavęs, iš Škotijos bendradarbiavo Vilniaus žiniuose. Per visą tą laiką tik vieną kartą jam pasisekė slapta atsilankyti Lietuvoje: 1902 m. dalyvavo lietuvių demokratų suvažiavime. Grįžęs į Lietuvą 1906 m. redagavo Ūkininką, bendradarbiavo

šviesoje, Viltuje, Lietuvoje. Pirmojo pasaulinio karo metu ir vėl jam reikėjo apleisti Lietuvą: kaip gydytojas buvo mobilizuotas. Bet ir ten bendradarbiavo pabėgėlių spaudoje — Santaroje ir Lietuvių Balse.

Po karo grįžęs 1918 m. į Lietuvą vėl pradėjo K. Naumiesty verstis gydytojo praktika, bet 1919 m. Daktaras jau Sveikatos Departamento direktorius, o 1922 m. Lietuvos Universiteto profesorius, 1923, 1924 m. Medicinos Fakulteto dekanas.

Dr. J. Bagdonas buvo vienintelis gyvas aušrininkas: jo pirmoji korespondencija buvo kaip tik Aušroje 1886 m. Užmezgęs ryšį su tų metų draudžiamąja spauda, jis nepadėjo plunksos per visą savo gyvenimą. Bet jis nebuvo vien laikraščių bendradarbis, jis rašė ir leido brošiūras, knygas, pvz., Broliai Lietuvai, Kur dingsta mūsų sudėti mokesčiai, Penkiolikai metų su kakus, Iš revoliucijos judėjimo, "Šventoji" caro valdžia.

Nepriklausomoj Lietuvoj parašė įvadą į bendrąją mediciną, Iš mūsų kovų ir žygių (dvi dalys), Kova dviem frontais, bendradarbiavo Mediciną, Lietuvių Enciklopedijoje, redagavo Blaivąją Lietuvą, vėliau pavadintą Blaivybė ir Sveikata.

Kiek daug dr. J. Bagdonas rašė draudžiamoj Lietuvišoj spaudoj, liudija jo vartoti net 50 slapyvardžių.

Ar daug mes savųjų tarpe rasime tiek nusipelnusių Lietuvai asmenų. Dr. J. Bagdonas stovi tos atgimimo epochos garbingiausių kovotojų už Tėvynės laisvę gretose, bet jis visą gyvenimą buvo nepaprastai kuklus, tad ir jo vardas neskambėjo, kaip kitų, kartais gal ir mažiau nusipelnusių.

Štai šitas garbingas asmuo senatvėje, svetimų okupantų išguitas iš tėvynės, kuriai jis ištikimai tarnavo per visą savo amžių. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, vėliau Austriją, 1951 m. atvyko į JAV ir vargo senelių prieglaudoje Clevelande ir ten š. m. birželio mėn. 8 d. 10 v. 30 min. mirė. Palaidotas birželio mėn. 9 d.

**DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!**

Po Kolumbiją pasidairius

ALB. ČIUODERIS

Kolumbiją niekad nėra buvusi uždara imigracijai. Pati krašto vyriausybė, visais laikais, yra rožiusi daug rūpesčio imigracijai, ruošė ir leido įstatymus ir davinėjo instrukcijas savo atstovams užsienioose, ypač Europoje.

Kadangi imigracijai į Kolumbiją nebuvo palankių sąlygų, ypač ūkio srity, taigi ir imigrantų skaičius visuomet buvo mažas. Rimtesnės ir didesnės kolonijos čia sudaro vokiečiai. Beveik visi intelektualai, gerų profesijų ir pasirošimo žmonės. Kolumbiečių tarpe gerbiami gražiais atsiliepimais. Kiti — izraelio tautybės žmonės atvykę iš įvairių kraštų ir įvairiais būdais. Tai biznių ir "biznelių" steigėjai, vadinami "Polako".

Pasibaigus antrajam pasauliniam karui didžiausią imigraciją dalį sudarė lietuviai dėka energingo ir darbštaus Lietuvių Katalikų Komiteto savo veiklą plačiai išplėtusio Kolumbijos katalikiškuose sluoksniuose, surinkusio nemažą tam reikalui aukų ir paruošusio dirvą lietuvių tremtinių įvažiavimui.

Komitetas išpopuliarėjo savo darbais ir organizuotumu, kad Kolumbijos vyriausybė pradėjo atsiaklausti komiteto nuomonę net apie Lenkijos, Vengrijos piliečius ir kitus. Žinoma, komitetas dirbdamas pagalbos darbą, dažnai padedavo ir kitų tautybių žmonėms.

Dabartinio Respublikos Prezidento gen. Gustavo Rojas Penillo vyriausybė, būdama palanki didesniai imigracijai į Kolumbiją dar energiau svarsto įsileidimo sąlygas ir įgyvendinimo galimybes su tarptautiniais imigracijos įstaigom kaip antai: J. Tautų Y.C.E.M. Ženevoje; J. A. Valst. — U.S.E.P. Frankfurte; Tarptautinio Katalikų Migracijos Komiteto, ICMC, Ženevoje (Vatikano globoj). Visų šių Migracinių įstaigų, mūsų konsulas Kolumbijoj dr. Stasys Sirutis, yra įgaliojantis Kolumbijai ir nekuriems kitiems Pietų Amerikos kraštams ir jų interesus atstovauja prie Kolumbijos vyriausybės, kuri, p. Siručio patariama padarė imigr. įstatymų pakeitimus ir priėmė patiektą jo kolonizacijos planą, kuriame numatyta šie svarbesnieji dėsni:

1. Taikoma centro Europai, Ispanijai ir Italijai.
2. Europiečių šeimoms įkurdinti skiriama vieta palankiose klimatinėse sąlygose.
3. Kūrimas individualinių ūkių su gyvuliais ir įrėnkiais 30,000 pežų sumoje 20-čiai metų išsimokėjimui.

4. Subsidija pusės metų, kol imigrantas sulauks pirmojo derliaus.

Vykdam šį planą, Dr. Sirutis ir dr. Gustavo Santos vyriausybės įgaliojimai ir anksčiau pažymėtų Tarpt. Migracijos įstaigų kviečiami š. m. gegužės mėn. 23 d. išvyko į Europą pasitarimams. Atsiradus imigrantų kontingentams yra įgaliojimai autorizuoti vizas be jokių formalumų: garantijų, atsilaukimo centro ir pn., suteikiant numatomas kolon. plane privilegijas. Nėra abejonės, kad lietuviai iki šiol neemi-gravę iš Europos, kurie atsi-kreips į dr. Sirutį, galės pasinau-doti šia teise.

Dr. Stasiui Siručui, aktyviam mūsų kolonijos nariui ir Lietuvos Respublikos Konsului išvykstant ilgesniam laikui į Europą

svarbiais uždaviniais, Bogotos lietuvių kolonija, vienoje miesto salėje, suruošė atsisveikinimo vakariene. Nuoširdūs asmeniškai pasikalbėjimai su p. Siručiu ir išleistuvėm vadovavusiu apyl. pirmininku inž. Edmundu Karanasku dar labiau suglaudino kolonijos narius su reprezentuojančiu Lietuvos Respubliką vienetu — konsulatu, apie kurį kalbėtojas gerb. pulk. Kazitėnas savo išleistuvėm pritaikyto kalboj šitaip išsireiškė:

"Mes visi džiaugiamės turėdami čia, Kolumbijoj, mažą Lietuvą — konsulatą ir Tamstą, p. Sirutį, kaip mūsų valstybės konsulą. Mes prašom Tamstą, jei tektų pamatyti diplomatijos šepą p. Stasį Lozoraitį, pasveikink jį nuo mūsų ir palinkėk jam geriausio pasisekimo Lietuvos laisvinimo darbe".

Dr. Stasys Sirutis širdingai padėjo už taip malones suruoštas jam išleistuves, už nuoširdžius žodžius, už linkėjimus ministrui Lozoraitiui pabrėžda-

mas savo didžiausį norą savo darbu ateiti į pagalbą saviems tautiečiams ir kenčiančiai tėvynei Lietuvai.

**RADIO — TV TAISYMAS
AMUR CO.**

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Šaukti kiekvieną laiką
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

**Pažark kaimynui
prenumeruoti
DIRVĄ!**

**GAIVINANTĮ SKONĮ
UGNIM VERDAMO STROH'S
VERTA ATSIMINTI, KADA
JŪS ESATE ISTROŠKĖS!**

Jums patiks

Stroh's

Jis yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

AMERIKOJ VIENINTELIS TOKS
(Verdamas prie 2000 laips.)
Stroh's alus verdamas dvilinkoj
blizgančių varinių puodų prie
2000 laipsnių. Ugnim virimas
duoda lengvesnį, daugiau gaiv-
vinantį Stroh's skonį, su ku-
riuo joks kitas Amerikos alus
negali lygintis.

PASKUTINĖS JUOZO KARUČIO DIENOS

ANTANAS TULYS

Šį rytą jis dar džiaugiasi, kad jam pavyko prikaltėti Karutį sugrišti prie Dievo, susitaikyti su Dievu. Jisai aiškiai mano, kad nežilgo jiedu, jis ir Karutis, sėdės danguje, rūkys pypkes ir kalbės apie tai, ką jie matė ir paliko žemėje.

— Juozai, tu skundiesi, kad naktį negali užmigti, kad tau ilgu ir baisu, kad piktos dvasios lenda į akis. Juozai, aš atnešiau tau ražančių. Še. Kalbėk ražančių, laikas eis greičiau, galėsi užmigti. Velniąs bijo ražaniaus.

Rašinskas išėmė iš kišenės naują, paauksuotą, kaštanavais karoliais ražančių, jį įdėjo į Karučio pirštus.

Juozas valandėlę žiūrėjo į labai seniai matytą, seniai užmirštą daiktėlį.

— Ar pašventintas? — jis paklausė ir nusišypsojo.

— Pašventintas, Juozai. Pats klebonas jį pašventino.

— Gla ir būtų lengviau užmigti, kalbant ražančių. Bet aš nebemoku jo kalbėti. Visas maldeles seniai užmiršau, Jonai.

— Juozai, tu turi melstis, prašyti Dievo,

kad sugrąžintų tau sveikatą.

— Gal ir būtų gerai, jei mokėčiau.

— Aš tave išmokysiu.

— Jonai, gal dar tu atsimeni seną kuni-gą Kazimierą Pakalnį? — Karutis pakėlė galvą.

— Atsimenu.

— Taigi. Jis buvo geras žmogus, ar ne?

— Taip, jis buvo geras žmogus.

— Kunigai turėtų visi būti geri žmonės. Bet Pakalnis buvo geras žmogus. Jisai nemokėjo meluoti ir ten, kur reikėdavo. Taigi. Kai aš susimušiau su tuom piktų klebono Mikaliūnu dėl pamaldose surinktų pinigų, pamaciau, kad ir bažnyčioje nėra teisybės ir nusisprendžiau pasitraukti iš bažnyčios, nebūtikėti į Dievą, aš nuėjau pas kunigą Kazimierą ir tiesiai paklausiau jo, ar yra Dievas. Kunigas Kazimieras ilgai tylėjo ir žiūrėjo į mano veidą, o aš žiūrėjau į mūką ant sienos. Žmogaus kančias. Ar tu žinai, Jonai, ką kunigas Kazimieras man pasakė? Uždek man pypkę, Jonai. Noriu rūkyti.

Karutis sunkiai atsikosijo, nuleido kojas nuo lovos.

— Jonai, tu nuskusk man barzdą. Vėl užaugo.

— Rytoj, Juozai, — atsakė Rašinskas.

Atrodė, kad Juozas bus užmiršęs tai, ką pradėjo ir nebaigė pasakoti. Bet ne.

— Taip, kunigas Kazimieras, — Juozas grįžo prie savo pasakojimo. — Kunigas Kazimieras man pasakė: "Ar yra Dievas aš nežinau. Bet žinau, kad tikinčiam į Dievą yra lengviau gyventi ir numirti."

— Ką daugiau pasakė kunigas Kazimieras? — paklausė Jonas.

— Kunigas Kazimieras pasakė, kad dangaus ir pragaros ir anapus gyvenimo gali ir nebūti, bet žmonės nori tikėti, kad yra. Ir daugiau kunigas kalbėjo, bet nebeatmenu, ką pasakė. Tuomet buvau jaunas, tai buvo dar prieš rusų-japonų karą, tada apie mirtį nesirūpinau. Bet tų kunigo žodžių lig šiol neužmiršau. Pirmiau nesupratau jų. Dabar suprantu.

— Dievas yra, Juozai.

— Gal ir yra. Mes nežinome, Jonai. Dabar apie tą ražančių. Gal būtų geriau, jei tu jį turėtum pas save. Man jo nereikia. Poterius užmiršau.

— Juozeli, sakau tau, kad aš išmokysiu tave kalbėti Tėve Mūsų, Sveiką Mariją. Nauja Sveika Marija — kitas karolis, arba kitas karolis — kita Sveika Marija. Ir taip pirštais

aplank ražančių eik ir eik, kol užmigsi.

— Supratau — kaip ratas aplink stebulę. Sukasi, sukasi, bet pašlieka ant stebulės, kol toji nulūžta, arba ratas sugriūva.

— Ne, ne taip, Juozai. Tavo pirštai, žinoma, eis nuo karolio ant karolio aplink, bet tavo malda parodys tau kelią į dangų. Atidarys tau dangaus vartus.

— Aš dangaus neieškau, Jonai. Dar ne. Aš prašau sveikatos. Aš noriu dar gyventi.

— Žinau, Juozai, kad tu nori gyventi ir gyvensi. Bet dabar tu graišk ražančiaus karoliaus. Pirmą apčiupinėk visą ražančių, galvoje prašydami Dievo, kad tau padėtų. Pas-kui nuo kryželio pradėk Sveiką Mariją. Sakyk: Sveika Marija.

— Sveika Marija, — pasakė Juozas.

— Mylestos pilna, — vedė Jonas.

— Mylestos pilna, — pakartojo Karutis. Taip Tėve Mūsų ir Sveiką Mariją Rašinskas kartojė, o Karutis jį sekė. Atsistojęs eiti namon, Jonas pastebėjo:

— Dabar jį kalbėk ir kalbėk, o kai numirsi, mes uždėsime tą ražančių ant tavo rankų.

— Ražančių ant mano rankų?! — pašoko Karutis.

— Kai numirsi.

— Taigi. Kai numirsiu.

— Taip katalikus laidoja.

— Aš žinau, kad taip. Bet aš nežinau,

kas aš esu. Esu motkai jau įsakęs žiūrėti, kad

graborius kryžumai nesudėtų mano rankų ant krūtinės. Aš noriu, kad mano dešinė gulėtų ant krūtinės, o kairioji būtų ištiesta šalia kūno. O ražančius man tai visiškai nepritiktų.

Ką mano draugučiai pasakytų?

— Draugučių nebėra — visi išmirę.

— Jaunesnieji dar gyvena.

— Kai ateina liga, arba mirtis, žmogus palieka pats vienas. Draugučiai ir idėjos nubėga.

Čia sumirksėjo Juozo akys ir jose pasirodė spalvuoti ratai. Viduje mažesni, išlaukiniai didesni. Ratais sukosi jo mažo dienos, jauno dienos, šilas, naktiganių ugnis, daina sodžiaus gale, mergaitė klėtyje... Balandis skrido į kažin kur... Valandėlę tylėjęs, Juozas paprašė:

— Sėsk, Jonai. Dar neik.

Jonas vėl atsisėdo ir vėl prašė Juozo:

— Sek mane, Juozeli — kalbėk Tėve Mūsų.

— Tėve Mūsų, kuris esi...

Juozas Karutis iš naujo išmoko poterių ir vienas paliktas juos kalbėjo. Kartais tarpe maldos dar užrėkdavo: "Dieve, Tu padėk, paskubėk!" O pamatęs į kambarį įėjusią savo žmoną, jisai jai dainavo jaunose dienose, kad Lietuvoje išmoksytas dainėles.

— Magdute, tu paklausyk. Dabar aš tau padainuosiu piemenių dainelę nuo Krosnos, — jis sakė.

Padainavęs, jis verkė ir vėl sakė:

LENKŲ-LIETUVIŲ SANTYKIŲ REIKALŲ

- Už jūsų ir mūsų laisvę -

EDVARDAS KARNENAS

IV.

1920-1939 m. lenkų okupacija, vykdančią griežtą polonizaciją, sukurė "lenkišką" Vilnių, bet ne Vilniją. Sustiprinta polonizacija per bažnyčias, dvarus, lenkų pareigūnus atėjūnus, naujasidarius lenkus iš Lenkijos ir lenkiškas mokyklas, per kelio kilometrų, padarė įtakos kraštui, kaimui, bet jo veido iš pagrindų nepakeitė. Tik jaunimas buvo kiek pagautas lenkiškos dvasios ir stengėsi lenkiškai kalbėti (apgudę juosiose apylinkėse).

Griežta lenkų letena pirmiausia sustiprino lietuvių kaimo susipratimą ir organizuotumą. Ir gudai lyg pabudo, daugiau susiprato ir pradėjo geriau organizotis į savo hromadas, kai iš Vilniaus ir kitų didesnių miestų į kaimus pasklidę pamokyti "tuteišų". Gudams pasijusti "sau žmonėmis" padėjo ta aplinkybė, kad su Vilniaus kraštu lenkai buvo užgrobę ir plačią juostą tikrosios, daugiau stačiatikiškos Gudijos — vadinamą Grabskio koridorių — nuo Dauguvos su Glybokoje, Wileika, Naugarduku, Baranovičiais.

Po 1939 m. Lenkijos tragedijos, kurią išliko dėl jos pačios pilsudkinės politikos kaltės, Nemuno ir Neris aukštųjų upynų erdvė padėtis pasikeitė iš pagrindų. Lenkų išgaravo, liko tik lietuviai ir gudai, kurie rusinami tariai baltgudiškos Minsko sovietų respublikos.

Satelitinė Lenkija, kompensuota žemėmis iš buv. Vokietijos, atsiskaldė nuo lietuviško Vilniaus krašto, nuo Vakarų Gudijos ir Vakarų Ukrainos. Tik egzilinė lenkų vyriausybė Londone su gausia emigracija dar vis svajoja apie etnografinę lietuvių, gudų ir ukrainių žemės, kurias Lenkija turėjo iki 1939 m., žinomą, mieliai "pasilaikydama" Potsdamo konferencijos dovaną — buv. vokiškas žemes.

Ne tik mes, bet ir visi kaimynai juokiasi iš tokios liguistos lenkų politikos. Jie kovojo prieš agresorius, patys būdami agresoriais. Egzilinei lenkų visuomenei svajoti apie "Wilno i Lwow" padeda gausi emigrantų dalis iš buv. lietuviškų, gudiškų ir ukrainiškų sričių. Mat, 1939 m. sovietams užėmus buvusius "krešus", iš ten buvo daug gyventojų ir kareivių išvežta į Rusijos

gilumą, iš kur vėliau gen. Sosnowski ir gen. Anders, susitarę su "sąjungininkais" sovietais, juos išgelbėjo ir suorganizavo lenkų armiją, kovojusią greta anglų. Taip pat tikrų lenkų protą aptemo lietuviškos kilmės lenkai, kurie, kaip marš. J. Pilsudskis, inspiravo ir inspiruoja Varšuvos lenkus neatsisakyti nuo unijinės "Od morza do morza" politikos.

V.

Nors ir kaip daug skriaudų lenkai yra padarę lietuviams praityje ir dabar dar jie neatsisako nuo pasiryžimo mus skriausti ir žeminti, nors ir keista, kad mes statomi gynymsi pozicijon ne dėl kokio mažo lietuviško kampelio, bet dėl pačios Lietuvos sostinės ir širdies(!), nors teisė yra mūsų pusėje, — vienok, norime ar nenorime, turime testuoti bandymą išsiaiškinti ir, jei galima, susitarti, kad ir su tokiais negarbingais buv. kovos draugais. Eidami "derybų" su lenkais, neviniokime dalykus į šilką, nesijauskime gynymsi pozicijon, pirmiausia patys nemanykite, kad Vilnius ir Vilniaus kraštas buvo ar yra lenkiški. Drįskime jiems pasakyti teisybę stačiai į akis. Prie derybų stalo pasikvieskime pačius vilniečius lietuvius. Vilniaus ginčas nepanašus į Poznanės ar Bydgoszcz problemą, tačiau jeigu lenkai drįsta reikšti pretenzijas į tariai buvusį lenkišką Vilnių, — kad jie nepripažįsta vokiečių pretenzijų į Poznanę ir į visą Wartelandą?

Tikriesiems lenkams Pilsudskio-Zeligowskio avantiūra buvo labai nemaloni, bet tada jų honor neleidė klaidą atitaisyti. Dabar, atrodo, yra geriausias laikas jiems tai padaryti, jei nenori, kad ateityje Lenkija vėl taptų vulkanu.

Per bendrus lenkų-lietuvių susikilimus prieš carinę Rusiją XIX amžiuje lenkai viliojo lietuvius šūkiu "Už mūsų ir jūsų laisvę!" (Za naszą i waszą wolność!). Tada niekas iš to neišėjo, nes pati pagrindinė lenkų ir lietuvių liaudis buvo ponų vergijoj ir patys ponai buvo blogi organizatoriai. Dabar girdime, kad Čikagos lenkai tuo pačiu šūkiu pasirašė santarvę su čekais. Pažiūrėsime kas iš to išeis. Čekoslovakijos Teszino srities ginčas su lenkais yra

pamirštas — sveikintina! Lenkai ieško draugų kaimynuose, ir jiems reikia daug draugų, jeigu jie nori išlaikyti Oderio-Neisės sieną vakaruose. Bet jie klysta, "nenorėdami" lietuvių draugystės. O draugystė yra galima, tik draugus sudaro abipusiškai respektuojami partneriai.

Būtų apgailėtina, jei "iš tų šiaudų nebūtų grūdų" ir jei lenkų - lietuvių "pasikalbėjimai" baigtųsi taip, kaip baigėsi dviejų "politikų" — lenko ir lietuvių pasikalbėjimas vienoj tremtinių stovykloj Vokietijoj: kada lietuvis negalėjo susikalbėti su lenku, pirmasis baigė ginčą sakydamas: "Ką čia mes ginčysimės, kai Lenkijai reikės karaliaus — tesikreipia į lietuvius"...

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenumerata \$3.00.

Margucio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Amerikietis lakūnas Gari Ketcham, nuvykęs į Maskvą susipažinti su transporto lėktuvais, pozuoja su rusų lakūnu.

AR ŽINAI?

LYGIAI PRIEŠ 100 METŲ BUVO DUOTAS LEIDIMAS KASTI SUESO KANALĄ

Apie Sueso kanalą nemaža girde, o paskutiniu laiku apie jį ypač daug rašoma. Iš pradžių prancūzų, o paskui ilgą laiką anglų valdomas, dabar perėjo į višią egiptiečių priežiūrą, per kurių teritoriją šis kanalas praeina. Dabar Izraelio valstybės skundžiasi, kad Egiptas nepraleidžia kanalo plaukantių į Izraelį laivų.

Istorija apie Sueso kanalą yra kartu ir istorija apie storą prinčą Saidą.

Egipto karalius buvo labai nepatenkintas, kad jo sūnus princas Saidas buvo labai storas. Jis nutarė priversti sūnų suplonėti. Princui buvo įsakyta Egipto saulei kepinant ilgai bėgioti. Pats tėvas jo bėgimą prižiūrėdavo.

Po to, suprakaitavęs princas buvo statomas ant svarstyklų, ir jei svoris nenurisdydavo, tėvas įsakydavo testą bėgimą.

Kartą Prancūzijos pasiuntinys Lesseps buvo to kankinimo liudininku. Jam pagailo nelaimingo princo ir jis pasiūlė jam padėti. Paprašė karalių pavesti prinčą jo priežiūrai, žadėdamas, kad Saidas greit suplonės ir pasidarys dailiu vaiku. Karalius sutiko.

Prasidėjo princui laimingas laikotarpis. Lesseps darydavo su juo gimnastiką, mokė fechtuoti, plaukioti ir domėtis kitoms sporto šakoms, o, svarbiausia, princas kasdien turėjo kartu su Lessepsu jodinėti foli už miesto. Šios mankštos nevalgino princo ir jis jās darė su malonumu, juoba, kad po jų dar gaudavo leidimą suvalgyti lekštę jo labai mėgiamų makaronų.

Tuo būdu iš nukankinto mažo storulio Saidas pasikarė normaliu jaunu vyruku, kuris už tai jautė didelį dėkingumą, prisirišimą ir draugiškumą savo išgelbėtojiui Lessepsui.

Praėjus dvidešimčiai metų Said pats tapo karalium ir galėjo savo dėkingumą įrodyti. Kai Lesseps jį pasveikino į sostą įėjus, Said paprašė Lessepsą jam pasakyti, kokią jis norėtų gauti iš jo dovaną.

Visą gyvenimą Lesseps nešiojo galvoje ir širdyje planą iškasinti kanalą, kuris sujungtų Vidurinio jūrą su Raudonąja. Todėl, naudodamasis karaliaus pasiūlymu, jis nedrąsiai paklausė karalių, ar galėtų jis pradėti šią statybą. Karalius davė leidimą. Tai įvyko 1856 metais, lygiai prieš šimtą metų. Trys metai vėliau prasidėjo darbai. Pats uostas karaliaus garbei liko pavadintas "Port-Said".

N. B-nė

DIRVĄ UZSISAKYTI
galima ir šiandien, nėra reikalo aukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — DIDŽIAUSIAS LITUANISTIKOS ŽINYNAS, LIETUVIŲ KULTūros PAMINKLAS.

Iš suprojektuotų 20-21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktorai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstę iki galo.

Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama tik prenumeratoriams.

Leigos sąlygos: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomui siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsakiusiam priimtiniomis dalimis. Vieno tomo kaina J.A.V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsakymai siunčini šiuo adresu: **J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija. 265 C Street. South Boston 27, Mass.**

PASKUBEKITE — ATSARGOS RIBOTOS!

SKAUTAI

GELES ŽUVUSIEMS
BROLIAMS IR SKAUTŲ
JZODIS

(sk.) Clevelando Pilėnų tonto Vytauto Didžiojo skautų draugų Darželyje savo sueigoje paminėjo liūdnasias birželio sukaštis bei pagerbė Sibiran ištremtus, žuvusius bei nukankintus sk. vadus ir skautus. Sueigą pradėjęs vytautėnų draugininkas vyr. sktn. V. Kizlaitis pakvietė p. B. Gaidžiūną tarti žodį skautams.

Kalbėtojas kalbėdamas apie kruvinąjį birželį tėvynėje, kartu skatino dar daugiau pasiūlyti jos laisvę atgauti. Jis prisiminė Lietuvos Skautų Brolįs Vada vyr. sktn. pulk. J. Šarauką, kuris žuvo kankinio mirtimi prie Cervenės. Aidint trimitui prie Dr. V. Kudirkos paminklo buvo padėtos gėlės birželio įvykių aukoms pagerbti. Keli vytautėnų kandidatai prie Tautos Himno kūrejo paminklo ir lietuviškosios trispalvės davė skautų įžodį. Jiems buvo užrišti kaklaryščiai ir kiekvienam įteikta dovanų — tik iš spaudos išėjusi antroji lietuviška laida knygos "Skautybė Berniukams". Sugiedotas Tautos Himnas.

Vytautėnai ir jų vadovai dėkingi mamytėms, tėveliams ir sk. bičiuliams už dalyvavimą jų iškilmingoje sueigoje.

SKAUCIŲ LAUŽAS DR. DEVENIO ŪKYJE

(sk.) Nebodami darganoto oro birž. 9 d. Dr. Devenio ūkin prie Watertowno, Conn., suvažiavo apie 300 skaucių-skautų bei svečių pasižiūrėti konkursinio "skaucių laužo. Laužą pravedė LSB Vyr. Laužavedys sktn. Vilijus Bražėnas iš Stamfordo, Conn. New Yorko ir Hartfordo skautės laimėjo pirmąsias vietas savo pasirodymais. Joms įteiktos simbolinės dovanos.

(sk.) New Yorko skautų vy-

nyorkiškėms — kirvis, o hartfordiškėms — piūklas. Šiltai buvo priimti ir New Haveno bei Waterburio skaucių pasirodymai. Pasirodymo vertinimo komisijoje buvo: ponios Nenortienė, Prekerienė, Ulėnienė, V. Blumfeldas, R. Kezys, A. Saulaitis ir V. Strolia. Po laužo New Yorko skaucių vietininkė J. Janulevičienė davė skautininkės įžodį. Apeigas pravedė vyr. sktn. E. Putvytė.

Šio nuotaikingo laužo rengėjos buvo Atlanto pakraščio skaucių ir skautų vardu reiškiamą nuosirdi padėką už leidimą tokią skautaujančių miniai vienu kartu užplūsti jo puikų ūkį.

SKAUTŲ TĖVŲ GEGUŽINĖ

(sk.) New Yorko skautų tėvai-rėmėjai birželio 24 d. pramato surengti gegužinę su Joninių laužu. Išvyka truks visą dieną. Laužo programą išplėdys N. Y. skautai ir skautės. Kviečiami dalyvauti visi skautai-tės, jų tėveliai ir sk. bičiuliai.

SKAUTŲ TĖVŲ SUSIRINKIMAS

(sk.) Birž. 22 d. 8 v. v. Piličių Klubu salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. šaukiamas visuotinis N. Y. skautų tėvų susirinkimas. Jame bus diskutuojamas skautų įsisteisinimo BSA reikalai, padaryti pranešimai apie vasaros stovyklą ir kt. Visi sk. tėvai kviečiami dalyvauti.

SKAUTŲ VYČIAI DAINAVO TELEVIZIJOJE

(sk.) New Yorko skautų vyčių oktetas, vad. muz. M. Liuberskio J. Stuko televizijos programoje sudainavo kelias partizanų dainas. Dainavo — Alf. Ilgutis, Mečys Ilgūnas, Juozas Lapurka, Vyt. Gobušas, Ged. Rajeckas, Vyt. Alksninis, Vyt. Aukštikalnis ir Leonas Ralys.

SKAUTŲ S-GOS TARYBOJE

(sk.) Birželio pradžioje užbaigta korespond. rinkimais Liet. Skautų S-gos Tarybon kooptuoti sktn. Vilijus Bražėnas, psktn. kun. Jonas Klimas ir psktn. Raminta Molienė. LSS Tarybos Pirmijon išrinkti sktn. Elena Gimbutienė, vyr. sktn. Kazys Jonaitis, vyr. sktn. Faustas Kirša ir psktn. Raminta Molienė. Tarybon kooptavimo ir Pirmijon rinkimo balsavimai dar tęsiasi, nes refs perbalsuoti ir darinkti po vieną narį į kiekvieną organą iš kandidatų, kurie pirmame balsavime gavo po lygiai balsų.

— Žmogui reikia mirti, kitaip pasaulis suputų. Bet aš dar nenoriu mirti, Magdute.

— Tu nemirsi, tu dar gyvensi, — tą patį kartoją Magdute.

Ji buvo ilgus metus su Juozu išgyvenus, bet nieko iš jo neišmokus. Taip pat, kaip visa Karūčių gatvė — nieko neišmoko iš Juozo Karūčio ir Jono Rašinsko.

Vieną naktį Karutis atsisėdo lovoje, paėmė lazda ir ją daužė sieną.

— Šviesos, šviesos; Motka, uždek šviesą, aš bijau! — jis rėkė.

Magdė atėjo į kambarį, uždegė šviesą.

— Ko nori? — paklausė.

— Ar tu čia, motka? Kur tu? — arčiau. Paduok man savo ranką, aš bijau.

Ji paėmė jo ranką.

— Tai ar tu čia, Magdalena?

— Aš.

— Aš bijau, Magdute. Man rodosi, kad nebesulauksiu ryto. Vaikai ar neatvažiuoja?

— Nieko dar negirdėjau.

— Ar žada atvažiuoti?

— Žada, žada.

— Magdute, tu numesk tas avis nuo sienos ir pakabink atgal mano šliūpą. Penkias dienas ir naktis kalbėjau ražančių ir nėra man geriau. — Dievas negirdi.

— Kai išauš, — pažadėjo senelė.

— Išnešk tas avis iš mano kambario dabar tuojau! Sakau: dabar, tuojau! Nunešk į viršų ir pakabink po lovą, kur buvo.

kuriame ramiai ganėsi pilkos avys ir prie jų stovėjo malonių veidų vienuolis. Ji išnešė paveikslą ir negrįžo.

Karutis lazda vėl trankė sieną. Senelė sugrįžo.

— Ko dabar? — paklausė.

— Paimk ražančių. Sugrąžink jį Rašinskui. Ražančius man nieko nepadeda.

— Tu pats jam atiduok.

— Ne. Tu atiduok jam ražančių ir pasakyk, kad man ražančius nereikia.

— Tai aš užnešiu jį viršun į stalčių. Žmogus davė, tau gera norėdamas... Tu priėmei. Kaip čia dabar?

— O gi taip ir viskas. Tu nesupranti, Magdute. Tu ražančius į stalčių nedėk, jam atiduok. Aš bijau. Aš nujaučiu, kad nebesulauksiu ryto. Jonas sakė man, kad, kai aš numirsiu, jūs tą ražančių uždėsite ant mano rankų. Aš nenoriu. Ražančius man nereikia ir aš nenoriu, kad jis būtų mano namuose.

Imk ražančių ir atiduok jam, kai jis ateis. Bet ne prie mano akių. Ir pasakyk jam, kad man ražančius ant rankų nereikia. Kaip ten būtų? Ką pasakytų žmonės?

Senelė paėmė ražančių.

— Tebūna kaip tu nori, — pasakė.

— Bet žiūrėk, kad padarytum kaip tau sakau.

— Padarysiu, padarysiu. O kaip su bažnyčia?

— Būtų gražiau, jei galėtumėte mane palaidoti be bažnyčios.

— Tada į kitus kapus.

— Būtų geriau, jei galėtumėte mane palaidoti šalia mano sūnaus Kosmo.

— Be bažnyčios neleidžia laidoti katalikų kapuose.

— Aš pats žinau, kad neleidžia. Dabar tu eik sau, o aš galvosiu. Palauk, Motka. Tuojau atneš man šliūpą ir pakabink atgal, kur kabėjo. Su savo šliūpu aš žinau kur esu. Visą savo gyvenimą sekiau šliūpo mokymą, kam dabar man beieškoti svetimų dievų? Tas Rašinskas tik sumaišo mano galvą, kalbėdamas apie dalykus, kurių jisai pats nežino.

— O kam lauki, kad ateitų, jei jis toksai? Jis lanko tave, o kur tavo draugai? Tu jiems nebereikalingas.

Išaušo skaistus rytas. Pro mirusios vinkšnos sausą šaką šliti saulės spinduliai veržėsi į vidų. Karutis atsisėdo ir žiūrėjo į langą už kurio jis nieko nebeturėjo.

Atėjo Rašinskas. Atsinešė savo skustuvą nuskusti Karūčių barzdą. Atsinešė savo plunksną parašyti dar syk Karūčio vaikams laišką. Atnešė maišelį vyšnių.

— Juozai, atnešiau tau ankstyvų vyšnių, tamsiai raudonų, — jis sakė.

— Ar vyšnių? Ar tu čia, Jonai? Ar čia Jonas Rašinskas? Sėsk ant mano lovos krašto, prie manęs, duok man savo ranką. Aš pasakysiu tau, Jonai, kad, kai reikia numirti, palieka labai tamsu. Nėra nieko, į ką būtų galima tvirtai įsikabinti. Tamsu ir baisu ir nėra į ką įsikabinti. Jauti, kad esi paliktas

vienas, labai vienas...

— Susitauk su Dievu, Juozai. Su tavim yra Dievas.

— Gal ir taip, bet Dievo aš nematau, Jis man nepadeda, Magdute pasakys tau, ko aš jos prašiau. Gal parašysi mano vaikams?

— Parašysiu. Štai atsinešiau plunksną ir popierio.

— Mes turime popierio. Yra ir plunksna kažin kur. Rytoj gal atneši man elementorių. Reikės iš naujo mokytis iš elementoriaus skaityti ir rašyti. Visą užmiršau.

— Atnešiu ir elementorių ir padėsiu tau mokytis.

— Galėčiau dar išsimokytį, bet kad raičių nebematų. Ir didesnį daiktą — tas pats daiktas rodosi dvejose vietose. Štai mano šliūpas. Aš matau du šliūpus ant sienos.

Rašinskas pažvelgė į sieną ir atsiminė, kad vakar toje vietoje kabėjo raminantis, malonus paveikslas, kuriame buvo žalia pieva, avelės, šuva ir jaunos vienuolis.

— Šliūpas mokė mus visus, — pasakė Rašinskas.

— Ar ir tu sakai, kad jis mokė?

— Taip, Juozai, — Rašinskas atsistojė.

— Dabar aš nuskysiu tau barzdą, paskui parašysiu laišką tavo vaikams.

Kai Jonas Rašinskas stovėjo prie durų išeiti, senelė Magdalena Karutienė ištiesė savo ranką su ražančiu ant delno.

— Jis prašė mane atiduoti ražančių tamstai, — ji sunkiai pasakė.

— Aš padariau ką galėjau, — ramiai pasakė Jonas.

— Sak, jam nereikia. Bijo, kad numirsiu, neuždėtum ant rankų.

— Jei žmogus bijo ražančiaus, tai jam jo nereikia. Aš pasiimsiu atgal.

— Jei jis taip nori, tegu taip ir būna, — pasakė senelė.

— Ar su bažnyčia laidosite?

— Dar nežinau.

— Parašiau griaudinančius laiškus vaikams, prašau tuojau atvažiuoti. Pasakiau, kad jų tėvas Juozas miršta ir nori pamatyti savo vaikus paskutinį kartą.

— Mūsų vaikai paliko ir užmiršo mus senelius, — pasiaubė Magdė.

Senelė pakėlė prijuostės galą ašaras nusišluostyti.

— Neverk, Magdute. Vaikai atvažiuos. Rytoj aš vėl ateisiu, atnešiu Juozui elementorių. Pasakyk Juozui, kad Dievas jo ir be ražančiaus neapleis. Dievas yra geras.

Rašinsko namai glūdė arčiau antrojo Karūčių gatvės galo. Jo gryčia taip pat neseniai apkalta skindeliais. Tik žaliais. Jo dukrė Emma užmoko už skindelių ir darbą. Jonas Rašinskas skubino namo, jausdamasis pralaimėjęs, bet padaręs viską, kas buvo galima. Visą gyvenimą tankiais, greitais žingsniais vaikščiojęs, ir dabar jis tokliu pat skubėjimu, susigubrinęs, nubėgęs dulkėta Karūčių gatve medžių paukščiui.

(Pabaiga)

Dr. Vydūno 1956-57 metų premija

Pakeitimai

Atsižvelgdama į gautus pageidavimus ir tikėdama sulaukti daugiau premijuotinių veikalų, MLBD Kanados Centro Valdyba nutarė pratęsti Dr. Vydūno vardo \$1000.00 vertės premijos konkurso datą iki 1957 m. gruodžio 1 dienos ir premijos įteikimą sutaptinti su Dr. Vydūno 90 metų gimimo sukakties minėjimu, 1958 metais kovo mėnesio pabaigoje.

Jeigu iš atsiųstų konkursui veikalų premijuotino veikalo neatsirastų, premija tais metais nebus skiriama.

Aukos

Vos porai mėnesių praėjus nuo Dr. Vydūno vardo \$1000.00 vertės literatūros premijos už geriausią veikalą apie Mažąją Lietuvą paskelbimo, susilaukta paskatinančių įrašų ir labai palankių atsiliepimų. Kad susidomėjimas Mažosios Lietuvos klausimais tebera gyvas, liudija prištos aukos iš įvairių vietovių. Štai pirmasis jų sąrašas (gavimo tvarka):

Kun. J. Danielius, London, Ont. — \$5.00; Bronius Abramonis, Montrealis — \$30.00; L. Anukas, Hamilton, Ont. — \$5.00; Kun. A. Ezerakis, Wilkes-Barre, Pa. — \$5.00; Kons. A. Simutis, L. I., N. Y. — \$5.00; St. Bakšys, Hamilton, Ont. — \$1.00; I. Rimkevičienė, Montrealis — \$2.00; V. P. — \$25.00; K. Toliušis, Montrealis — \$2.00; Dr. J. Stonkus, Lestock, Sask. — \$10.00; Dr. P. Švarcas, Mascoutah, Illinois — \$11.00; I. Sajauka, St. Catharines, Ont. — \$2.00; Dr. J. Yčas, Toronto, Ont. — \$5.00; R. Brakas, Brooklyn, N. Y. — \$1.00; L. B. Clevelando Apylinkės V-ba — \$25.00; V. Anonis, Forset Hills, N. Y. — \$10.00; Sophie de Bodesco, Buffalo, N. Y. — \$2.00; Antanas Krausas, Australija — \$5.00.

Viesiems aukotojams, taip duosniai aukojusiems ir maloniai parėmusiems mūsų užsimojimus, reiškiamas nuoširdžią padėką.

Be to gauta nemažai pasizadėjimų iš privačių asmenų ir MLBD skyrių, Čikagos, Clevelando, Montrealio, Sydnejaus ir Windsor skyriai numato įnešti iš viso \$475.00. Kitų skyrių atsakymai dar negauti. Bet esame tikri, kad ir jie neatsilikis nuo jau paminėtų skyrių.

Atsiliepimai

Atsiliepimų gauta iš įvairių kraštų, ir įvairių žmonių. Visų negalime net suminėti. Paduosime tik būdingesnius. Visi jie mūsų didžiausia garantija, kad Dr. Vydūno vardo Mažosios Lietuvos literatūros premija pasiseks. Teprabyla jie į dvejojančius premijos reikalingumui:

"Gera iniciatyva reikalui, kuriam vis dar permaža yra krepiama dėmesio, t. y. Mažosios Lietuvos supratimo, gilesnio pažinimo ir platesnio lietuviškos visuomenės įsisaugonimo reikalui..."

"Tokiu faktų akivaizdoje reikia labai karštai pasveikinti Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos iniciatyvą pajudinti šį klausimą rimtai ir esamomis sąlygomis galimai efektingai."

"Nepriklausoma Lietuva" "...Mums malonu konstatuoti, kad didžiojo svarbumo ir didžiojo reikalo — leidinių reikalui Mažosios Lietuvos klausimais bei problemomis yra gyvai susirūpinę ir imasi iniciatyvos Mažosios Lietuvos Bičiuliai Kanadoje. Šiam didžiajam reikalui negalima nepritariti ir kanadiečių bičiulių dėl to nesveikinti..."

MLBD New Yorke, J. Valaitis ir Kun. P. Dagys. "...Jūsų minčiai galima iš pilnos širdies tikrai pritarti. Jūsų mintį remsimė, klek mūsų jėgos leis. Iš manęs asmeniškai šiuo

priimkite pasižadėjimą įmokėti \$5.00..."

M. Brakas, MLRS Centro Komiteto Pirmininkas.

"...Mes Sydnejiškiai, ypač Reizgys, kuris pirmasis iškėlė tokią bendro darbo mintį, primame siūlymą entuziazingai ir galime nors šiandien savo įnašą pasiųsti..."

"...Geresnei darbo koordinacijai būtų gera, kad Kanada pasiskelbtų (kitiems pritariant) viso Pasaulio MLBD Centru. Visas veikimas įgytų daugiau prasmės, pakiltų ūpas."

H. Keraitis, MLBD Sydnejaus skyrius, Australija.

"...Aš labai apsidžiaugiau Jūsų nauju užsimojimu — premijos skyrimu. Seniai tokių dalykų reikėjo daryti. Kad mes tokius didesnius darbus nudirbtume nors kas 2-3 metai, tai būtų puiku!"

J. Reizgys, Sydney, Australija. "Sveikinu už gražių sumanytą skirti Dr. Vydūno vardo literatūrinę premiją už geriausią veikalą apie Mažąją Lietuvą. Tuo klausimu literatūros turime nedaug ir todėl kiekvienas indėlis ta kryptimi sveikintinas".

Kons. A. Simutis, L. I., N. Y.

"Jums ir visiems kitiems bičiuliams už nepailstamas pastangas dėl mūsų tėviškos reikalo nuoširdžiai dėkoju. Pilnai suprantu šio Jūsų žygio svarbumą. Todėl būtinai reikia jį remti."

Fr. Šlenteris, Wehnen, Vokietija.

O Tamstos įnašai?...

"Ne vieną premiją reikia skirti Mažosios Lietuvos klausimo nušvietimui, bet mažiausia tris ir ne vienkartinę, o kasmet", — rašo mums kitas bičiulis.

Tai tiesa. Ir mes norėtume tris skirti, būtent: vieną grynai mokslinėms studijoms, vieną Mažosios Lietuvos klausimo populinarinimui ir vieną dailiajai literatūrai. Bet šiuo metu turime pasitenkinti viena premija, suplakdami įvairius žanrus į vieną literatūrinę premiją už geriausią veikalą apie Mažąją Lietuvą. Kanados MLBD Centro Valdybai tenka maloni pareiga rūpintis premijos pasisekimu ir kartu nemaloni pareiga Tamstas varginti ir prašyti, kad auka paremtumėte Dr. Vydūno vardo 1956-57 metų Literatūros Premiją.

Tamstos įnašai padės įvykdyti senai svajotą idealą, kad Mažoji ir Didžioji — tai viena Lietuva.

Pinigai siųstini: V. Pėteraitis, 5155 Bourbonniere, Apt. 6, Montreal, Que., Canada.

Aukotojai bus skelbiami spaudoje, o aukojusieji daugiau \$25 bus įrašomi į premijos aktą.

Kanados, MLBD Centro Valdyba

PREMIJOS SKYRIMO TAISYKLĖS

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Knaados Centro Valdyba norėdama suaktualinti Mažosios Lietuvos idėją mūsųose ir sudominti Mažąją Lietuvą mūsų rašto žmones, skelbia:

DR. VYDŪNO VARDŲ \$1000 VERTES PREMIJĄ UŽ GERIAUSIĄ 1956-57 M. PARASYTĄ (NEISSPAUSDINTĄ ARBA ISSPAUSDINTĄ, BET DAR NE P R E M I J U O T Ų) MAŽĄJĄ LIETUVĄ LIEČIANTĮ VEIKALĄ.

1. Veikalas turi būti iš Mažosios Lietuvos gyvenimo, dabarties ar praeities, parašytas grožinės literatūros ar mokslo veikalo pobūdžio, netrumpesnis kaip 250 puslapių spausdintos knygos normalaus formato ir tinkamas verstis į svetimas kalbas.

2. Premijai galima siųsti ir mašinėlė parašytus veikalus (3 egz.).

3. Premijuotini veikalai atsiunčiami iki 1957 m. gruodžio 1 d. Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Kanados Centro Valdybos antraštu:

V. Pėteraitis, 5155 Bourbonniere, Apt. 6, Montreal, Que., Canada.

4. Neatsiųsti veikalai nebus svarstomi.

5. Skiriama premija nebus skaldoma tarp atskirų autorių.

6. Jeigu iš atsiųstų konkursui veikalų premijuotino veikalo neatsirastų, premija tais metais nebus skiriama.

7. Pinigų premijai sutelkti rūpinasi MLBD Kanados Centro Valdyba, talkinama visų MLBD skyrių.

8. Pirmoji premija bus įteikta 1958 metais kovo mėnesio pabaigoje Montrealyje, minint Dr. Vydūno 90 metų gimimo sukaktį. Montrealis, 1956 metais gegužės 14 dieną.

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Kanados Centro Valdyba

Dar daug darbų prieš akis

Sako muz. A. Mikulskis

— Jūs minėjote, kad be žygio į Vašingtoną, kitas reikšmingas čiuurlionių žygis bus dalyvavimas Lietuvių Dainos Šventėje, Čikagoje. Kokią reikšmę tai šventei skirate bendrai ir kaip bei kokių savų įnašų numato prisidėti Jūsų vadovaujama čiuurlionių bendradarbių šeima?

— Lietuvių Dainų šventę Čikagoje laikome reikšmingiausiu mūsų dienų JAV kultūrinio įvykiu. Nors, kaip jau minėjau, esame darbu apsikrovę, bet su entuziazmu ketiname joje dalyvauti. Taigi, visą jos programą jau esame paruošę. Malonu, kad su čiuurlioničiais dalyvaus prisijungę solistai Aldona Stempūnienė, Juzė Kristolaitytė, Marija Galdikienė, Petras Maželis, Pranas Neimonas bei kitų buvusių chorų dainininkai.

— Turime vilties, kad ši šventė duos naujo entuziazmo chorams bei jų vadovams siekti naujų laimėjimų dainos mene. Na, o mūsų visuomenei bei amerikiečiams suteiks įspūdžio, jog mes esame didelė bei vertinga kultūrinė pajėga tiek lietuvišku, tiek šio krašto atžvilgiais.

— O kokie tolimesni čiuurlionių užsimojimai?

— Po savų žygių Vašingtone bei Čikagoje nemanome sėdėti be darbo, — atsakė muz. A. Mikulskis. — Turėjome ir turėsime vietinio pobūdžio koncertų Clevelande, pavyzdžiui, birželio 2 d. turėjome jungtinį koncertą su šv. Jurgio Parapijos chorų, kuris buvo tarsi Dainų šventės įžanga clevelandiečiams. Toliau, Čiuurlionio Ansamblio Vyrų chorų numato koncertuoti Lietuvių Radijo Klubu baliuje. Be to, esame pasižadėję dalyvauti drauge su Toronto Lietuvių "Varpo" choru Vindzore, Kanadoje, kuris bus Lietuvių Dienos atgarsiu rugsėjo mėnesio pirmomis dienomis. Dar šiais metais ruošlams išleisti antrą Čiuurlionio Ansamblio dainų plokštelių albumą bei spalvotą garsinę filmą, kuri jau paruošta, tik reikia techniškai užbaigti.

Vėliau mūsų pasikalbėjimas sukošė apie čiuurlionių netolimą praeitį, teisingiau, apie Čiuurlionio Ansamblio jubiliejinius metus bei jų atgarsius. Muz. A. Mikulskis pastebėjo, kad paskutiniai — suaktualinimai — tai čiuurlioničiams buvo ir patys darbingiausi konkretų skaičiumi metai Šiaurės Amerikos krašte. Tais metais aplankyta net du kartus Čikaga, Detroitas, Philadelphia, Wilkes-Barre, Rochesteris ir Torontas su Hamiltonu, na ir jubiliejinis koncertas Clevelande.

Jubiliejinių metų įspūdingiausi koncertai buvo Dainavos ir Čiuurlionio suaktualinimai koncertai Čikagoje ir Clevelande. Tuose koncertuose davėme progos išgirsti du skirtingus ansamblius, kartu parodyti savai visuomenei kultūrininkų entuziazmą bei tarpusavio pagarbą ir meilę.

Nepaprastai malonus buvo suaktualinimų metų baigminis koncertas Bostone. Iš pirmos dainos pajutome, jog esame savi, vieni kitų pasilgę ir vienas kitą mylį. Bostoniečiams gili padėka už jų nuoširdų priėmimą!

SVEIKINU

Negalėdamas asmeniškai dalyvauti Jūsų organizuojamame Suvažiavime, skubu šiuo keliu pasveikinti Suvažiavimą ir pareikšti mano nuoširdžiausius linkėjimus.

Kiekviena iniciatyva kovoje už Lietuvos laisvę — tai yra kovoje už prigimtąsias žmogaus teises

Sukaktuviniui Komitetui puikiai pavykę suruošti koncertą, banketą ir iškilmes, o jo veikloje užsibūrę Kultūros Namų bei kitokiais reikalais veik nieko nepavykę padaryti.

Manau, kad tokiam laikino pobūdžio Komitetui tie uždaviniai buvo persunkūs. Tiesa sakant, jiems įgyvendinti buvo ir per trumpas laikas. Mes sakome, kad Ansamblio meniniam pasiruošimui labai kenkia neturėjimas bent pakenčiamo pastovaus kampos bent repeticijomis. Taigi, nuominėtų tikslų Čiuurlionio Ansamblio vadovybė neatsisako ir palaipsniui eina prie jų įgyvendinimo.

Kaip jau minėjau, naują dainų plokštelių albumą ketiname išleisti dar šį rudenį. Ruošiamas ir Čiuurlionio Ansamblio monografija, kuri su laiku taip pat bus išleista. Sunkiausia, tai namų arba klubo įsigijimo reikalas, bet ir šiuo atveju rankų nuleidžiamės. Tikimės su laiku surasti būdus bei galimybes ir šį Ansamblių gyvybinės svarbos reikalą sutvarkyti, — baigė pokalbį muz. A. Mikulskis.

ir laisvę — yra sveikintina ir remtina.

Šia proga viena kita mintis. 1. Būtų gera, kad lasivėje esą lietuviai dėtųsi prie visų tų Amerikos ir tarptautinių organizacijų, kurios kovoja už žmoniškumą ir žmogaus laisvę. Stiprinkime antikomunistinį ir antitotalistinį frontą aktyviu dalyvavimu tokiose organizacijose.

2. Turime daug įvairių gražių lietuviškų dainų, dainelių. Bet mažoka populiarų dainų apie dabartinę Lietuvą — apie dabartinę jos kančią. Gauta keleta iš anapus — bet kas sukurta šia, tremtyje? Yra šis tas, bet mažoka.

3. Būtų gera turėti bent vieną gražią dainelę apie Lietuvą ir jos kančią anglų kalba. Tokią dainą galėtų dainuoti čia gimę mūsų jaunuoliai. Tokią dainą galėtume sudainuoti kartu su amerikiečiais svečiais įvairių suvažiavimų, kaip kad šitas, metu. Kas paskelbs konkursą?

Sėkmės ir Dievo palaimos Jūsų darbui!

Dirbkim, kovokim Lietuvos išlaisvinimui!

Kazys Mažutis

Didžiojo Lietuvių SASKRYDŽIO Washingtonė proga, siunčiu Jums, Ponas Pirmininke, Jūsų brangiems visuomeninio gyvenimo veikliesiems bendradarbiams ir visiems Jūsų darbą remiantiems asmenims mano širdingiausį pasveikinimą.

Kaip puiku, kad šių metų bir-

želyje, lietuviams tragiškame mėnesyje SASKRYDIS iškelia to mėnesio įvykiams paminėti naują programą: po maldų, po susikaupimo, po žodžių — už priešių lietuviams padarytas skriaudas, SASKRYDIS taip pat padaro demonstraciją lietuviško meno, savos kultūros ir kartu pareiškia viešą ir masinį reikalavimą:

LIETUVAI PRIKLAUSO

LAISVĖ!

Jūsų ryžtas suorganizuoti šį Didįjį Lietuvių SASKRYDį, sujungiant lietuvius ir ne lietuvius Šiaurėje, gaivina ir mus, lietuvius Pietuose, Venezueloje. Ir leiskit mums prisidėti prie šio Jūsų kilnaus darbo iš toli bent giliausiais mano linkėjimais:

PILNO PASISEKIMO TEVY-
NĖS LABUI!

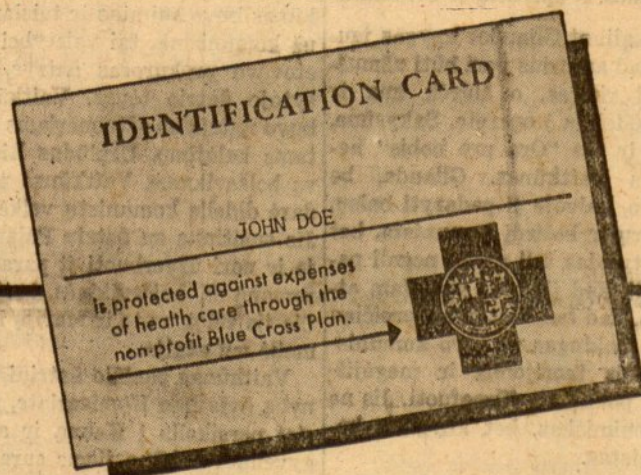
Jurgis Bieliūnas,

Centro Valdybos Pirmininkas

Ugisakykit KARI nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykite:

KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Pasiimkit savo BLUE CROSS kortą atostogų laike

Namuose ar kelionėse Blue Cross apsaugoja jus nuo netikėtų ligoninės sąskaitų.

Yra daugiau kaip 6000 Blue Cross ligoninių nuo kranto iki kranto, kurios duoda jums patarnavimą be įmokėjimo, ir rūpesčio.

Pilnas patarnavimas pagal jūsų sutartį yra duodamas, sąskaitos persiunčiamos Clevelando Blue Cross ir tuoj apmokamos ten, kur atliko patarnavimą.

Nešiokitės Blue Cross kortelę visada su savim. Keliaujant, atostogose ar biznyje, ji apsaugo visur, kaip namie.

Blue Cross

SPONSORED BY THESE NON-PROFIT HOSPITALS:

IN CLEVELAND

Booth Memorial
Cleveland City
Cleveland Clinic
Florence Crittenton Home
Evangelical Deaconess
Fairview Park
Forest Hill
Grace
Jewish Convalescent
Lutheran
Mt. Sinai

Polyclinic

St. Alexis
Saint Ann
St. John's
St. Luke's
St. Vincent Charity
Mary B. Talbot
University (Babies and
Childrens, Hanna House,
Lakeside, MacDonald House)
Woman's

IN THE SUBURBS

Bay View Hospital
Bedford Municipal
Berea Community
Doctors
Euclid-Glenview
Garfield Heights
Huron Road
Lakewood
Marymount
Rainbow

IN NORTHEASTERN OHIO

Amherst
Ashabula General
Carey at Chardon
Brown Memorial at Conneaut
Elyria Memorial
Geneva Memorial
St. Joseph at Lorain
Allen Memorial at Oberlin
Lake County Memorial at Painesville

Išgliaudyta Gliaudos kūryba

VYT. ALANTAS

Pastabos apie jo raštus

Prieš kurį laiką Jurgis Gliauda buvo pradėjęs reikštis Draugo literatūriniam priede ir kai po recenzentas. Jis ten negailestingai vėjojo savus ir nesavus rašytojus, ir labai gaila, kad jis tą linksmą lektūrą nutraukė. Skaitydamas jo recenzijas pagalvoju, kad reikia, pagaliau, žvilgtelėti ir į jo paties dirbtuvę, nes gi gali žmogus užsigauti, kad kaimynai jo nelanko. Juo labiau, kad ir proga atsirado: visai neseniai knygų rinkoje pasirodė jo naujas romanas "Raidžių pasėliai".

Reikia pastebėti, kad Gliauda priklauso prie produktinių rašytojų. 1951 m. išėjo jo premijuotas romanas "Namai ant smėlio". Kitais, 1952 m., pasirodė jo kitas premijuotas romanas "Ora pro nobis". 1954 m. išėjo vėl apytorė "metmenu" knyga "Gestanti saulė", o 1955 m. vėl pasirodė daugiau kaip 300 psl. romanas "Raidžių pasėliai". Be to, 1949 m. jis išleido eilėraščių rinkinį "Ave America".

Susidaro įspūdis, kad Gliauda prisiekė savo mūzai kasmet apdovanoti skaitytojus nauju šedevru. Pagaliau spaudoje pasirodė žinių, kad jis rašęs ir vaikams. O kiek jis prirašė straipsnių periodinėje spaudoje kas juos suskaitys!

Nel laisvoje Lietuvoje nei tremtyje, Vokietijoje, apie Gliaudą kaip rašytoją nieks nieko nežinojo, bet Amerikos produkcinė atmosfera, matyt, ir jį bus užkrėtusi gamybinėmis nuotakomis. Mes tik galime būti dėkingi dėdei Samui, kad jis išgelbėjo Gliaudos talentus nuo pražūties...

Nedaigūs pasėliai

Pradėkime savo pastabas nuo paskutiniojo jo romano "Raidžių pasėliai". Skaitytą tą knygą nė kaip negali nusikratyti įspūdių, kad tai yra paskubomis pagamintas, neišnešiotas ir neišieškotas gaminy, tartum jis būtų buvęs rašomas naujam konkursui... Gliauda pasakoja apie knygnešių veiklą mažame žemaitijos miestelyje Lioliūnuose. Mes čia randame knygnešius: ūkininką Vėtrą ir bitininką Urnužį, randame senų pažįturį kleboną Bylewicze ir naujų pažįturį vikarą Sakalauską, randame čia išprauninką ir žandarą Nėkitą, randame, pagaliau, ir seną, mirštantį 1863 m. sukilėlių bajorą Gpytowtą, randame čia ir antraeilį veikėją: Urnužio sūnų Antaną, Vėtros dukterį Oną, skalbėję Veroniką ir kitų, bet nerandame nė vieno sąžiningiau apdoroto charakterio.

Gliauda čia mums parodo arba vaikščiojančias idėjas, kaip Urnužis ir Vėtra arba bekraujus šešėlis kaip vikaras Sakalauskas, Antanas, Ona ir kiti. Jie geri lietuviai, geri kovotojai už lietuvišką reikalą, išskyrus kleboną ir, žinoma, ruskiaus, bet, imant literatūriškai, jie bekraujai šešėliai.

Žinoma, pagirtinas dalykas, kad jie kovoja su rusais, bet ta kova taip nudėvėtai ir šabloniškai atvaizduota, kad skaitytą be nuobodulio daugiau nieko skaitytoji nesusžadina. Ir apskritai knyga skaitosi labai sunkiai, nes mat intriga "gyvenimiška", ki- taip sakant, jokios intrigos. Probleminių konfliktų taip pat jokių, jei nelaikysime probleminių knofliktu rusų imperalizmo susidūrimo su lietuvių tautiniu atgimimu.

O atrodo viena labai įdomi problema pati pirštė piršosi iškeliamą: būtent, kodėl tie kyšininkai, girtuokliai, kreviatikliai musai Lietuvą visdėlio pavergė,

gėjo godi aistra". (Ora pro nobis, 68 psl.).

Aistringumo laipsnis patikrintas, ir Irena galėjo būti rami, kad Vilniuje, viešbutyje, viskas bus tvarkoje! Šiaip Irena vaizduojama simpatingomis spalvomis, bet kad ir palyginti padori moteris griebiasi beveik sadišinių priemonių savo meilūžio aistrinugmo laipsniui nustatyti, tai tik parodo kokion vieton Gliauda pastato moteris santykiuose su vyrais.

Visas jos nusikaltimas yra tas, kad ji myli Vaitkūną. Dėl to ji ir nukentė. Galutinai Vaitkūno atstumta ji nusiskandina Nemune.

Ar toks Vaitkūno pasielgimas su Irena parodo jo ypatingą komunistinį žiaurumą? reikia abejojti. Tokius numerius ne vienas bernas ir laisvoje Lietuvoje sukombinuodavo. Taip pat nieko neįrodo ir tas faktas, kad Vaitkūnas nužudo Šatrių kūdikį. Tas nužudymas skaitytoji taip neparengtas psichologiškai, taip netikėtas, kad jis greičiau jam palieka deus ex machine įspūdį, kaip kad parodo Vaitkūno "balsumą".

Bet vietomis Gliauda daro iš savo "žiaurais" raudono didvyrio tikrą operetinį herojų. Sakysime, ta jo meile Marijai, Šatrio žmonai. Tai jo sena studentavimo laikų meilė. Studentaudamas Vaitkūnas gyvena pas Marijos tėvus. Jis ją įsimylėjo, piršosi, bet ši atsisakė už jo tekėti. Jis su ja vėl susitiko tik per pirmąjį bolševikmetį, kada ji jau buvo ištėkėjusi už rašytojo Šatrio. Ir vėl nuostabi sutapimu kai Vaitkūnas buvo suimtas ir teisiamas už komunizmą, tai valstybei atstovavo prokuroras Šatrys, rašytojo Šatrio tėvas. Vaitkūnas buvo nuteistas aštuoneriams metams kalėjimo. Užplūdus Lietuvą bolševikams, Vaitkūnas pasidarė didelis komunistų veikėjas. Jis susitinka su Šatriu Palangoje ir nori užverbuoti jį parašyti romaną iš bolševikinės buities. Čia jis vėl pamato ir Mariją ir jo meilė vėl atgija.

Vaitkūnas pasiūlo Šatriui tarnybą švietimo Komisariate, Šatriai persikelia į Kauną ir apsigyvena Vaitkūno jiems surastame bute. Ir štai vieną dieną, kai Šatrys sėdi tarnyboje, pas Mariją užveina Vaitkūnas. Jis labai jaudinasi ir prašo ją padainuoti (Šic!), bet ši, žinoma, nedainuoja. O pasukm, rašo Gliauda, "staigiu judesiu jis puolė prie jos ir atsiklaupė prieš ją... Kaire ranka apkabino jos kojas ir ekstazės beprotybėje pradėjo bučiuoti jos suknelę. Jis išplėšė revolverį iš kelnų kišenės ir ištiesė jai: — Nušauk mane. Nušauk mane. Meilė kaip mirtis. Stipri. Nušauk... — Jis virpėjo nuo svaigulio mirti nuo jos rankos... Jis sustingo tame buriaučiam laukime..." (Ora pro nobis 189 psl.).

Žodžiu, tikra scena iš operetės ir tai dar seno stiliaus. Jei scenoje pasirodo pistoletas, tai jis turi šauti. Bet, žinoma, Marija Vaitkūno nenušovė, ir pistoletas nukrito ant grindų. Pagaliau gal jai ir neįdomu buvo šaudyti į vyrą, kuriam plaukelius ant krūtinės išravinėjo kita moteris...

Žodžiu, tikra scena iš operetės ir tai dar seno stiliaus. Jei scenoje pasirodo pistoletas, tai jis turi šauti. Bet, žinoma, Marija Vaitkūno nenušovė, ir pistoletas nukrito ant grindų. Pagaliau gal jai ir neįdomu buvo šaudyti į vyrą, kuriam plaukelius ant krūtinės išravinėjo kita moteris...

LIETUVIŠKA KNYGA JAUNIMUI

Pasakos, apysakos, kelionių nuotyčiai

Brolių Grimų pasakos	\$3.00M
Jūrininko Sindbado nuotyčiai, pasakos iš "Tūkstantis ir vienas naktis"	\$2.00
J. Jankaus: Senas kareivis Matatutis, knyga apie žemaitį, kuris daug nuostabių daiktų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai padaryti turėjo	\$3.00
Thor Heverdahl: Kon-Tiki, išgarsėjusi kelionių nuotykių knyga	\$3.75
L. Dovydenas: Naktys Karališkuose, apysaka apie dviejų berniukų nuotykius Karališkių lankose	\$2.00
B. Sruoga: Kas bus, kas nebus, bet žemaitis nepražus, istorinė apysaka	\$2.50
V. Krėvė: Rytų pasakos, pasakos iš indų ir arabų gyvenimo ir mitologijos	\$2.50
B. Sruoga: Giesmė apie Gediminą, eiliuotas padavimas apie Gedimino sapną ir Vilniaus įkūrimą	\$2.00
Visas šias knygas gausite knygų leidykloje	

T E R R A

3333 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

(22)

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Didžiai Gerbiamas Redaktoriau,

Būkite toks malonus išspausdinti savo laikraštį žemiau pridėdamą L. Darbo Federacijos Valdybos patikslinimą.

PATIKSLINIMAS DEL DEMOKRATINIŲ GRUPIŲ PAREISKIMŲ

JV lietuvių spaudoje ("Drauge", "Naujienose" ir kitur) yra

galybės, bet kai stebuklas iš tikrųjų reikalingas Šatriui gelbėti iš kalėjimo ir apšviesti Marijos protui nekišti galvos į enkavedistų kilpą, tai lemiamu momentu jokios aukštesnės galybės j Gliaudos didvyrių likimą nebeįsikiša. Švaistydamasis lengvapėdiškai stebuklais Gliauda parodo tik savo naivumą ir gal savo religinių įsitikinimų etiketę, bet nieku būdu ne literatūrinį su-brendimą ir gerą skonį. (B. d.)

Best Wishes to Our Friends and Patrons

KINGSBURY COAL COMPANY

1635 EAST 39th ST.

UT 1-8000

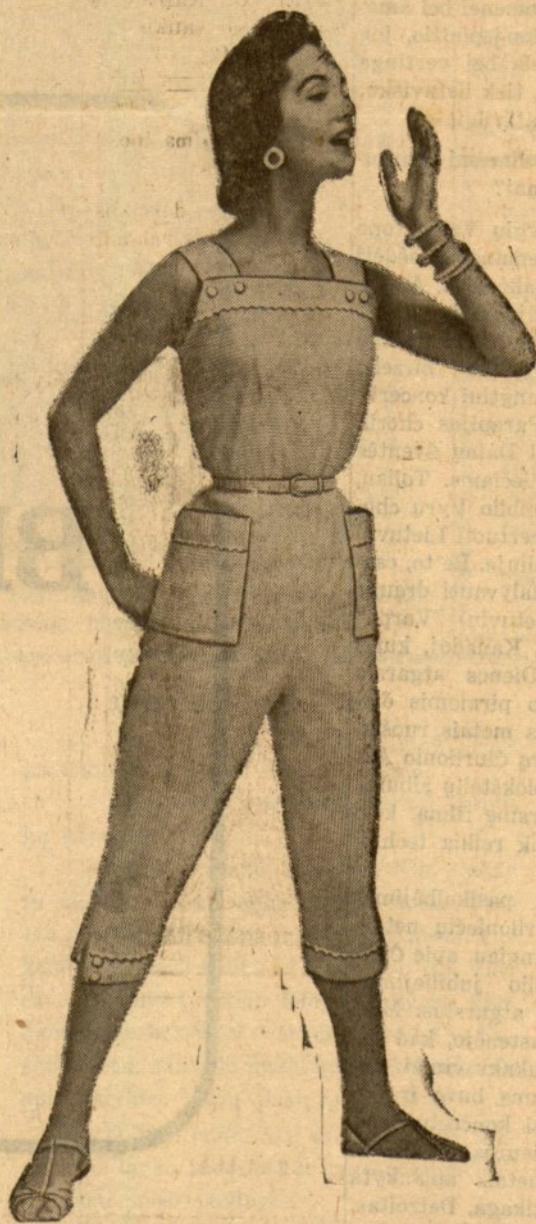
SEE US OR CALL US WE CARRY THE FINEST IN COAL

WE GIVE EAGLE STAMPS

Tad. H. Smukler, Mgr.

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.'S cool BASEMENT Air-Conditioned

JOKIO PROŠINIMO

Dryžuotas

Cotton Plisse

JUMP - IN Zaidimo rubai

3.99

• Mėlynos ir baltos • Ružavos ir baltos
Dydžiai 10 iki 20; 14½ iki 24½

Ar nenusibodo dirbti namų ir daržo darbus nesmagiuose drabužiuose, Čia yra puikus kostiumas, kuris gerai atrodo prieš darbą. Rick-rack pamargintas.

The May Co.'s Basement
Sportswear Department

Plaunami Sneaker Oxfords

• RAUDONA
• NAVY

1.99

• Vaikų dydžiai 6 iki 12
• Panelių dydžiai 12½ iki 3
• Moterų dydžiai 3½ iki 9

Vasaros nešiojimui ir sportui ekstra stiprūs duck sneakers su krepo padais ir stipriu bumper foxing. Gera rūšis ir smagiai nešiojima.

The May Co.'s Basement
Women's Shoe Department

Moterim
Panelėm ir
Vaikam

paskelbti Clevelando lietuvių demokratinių grupių vardu ir kiek vėliau New Yorko lietuvių politinių grupių ir visuomeninių organizacijų vardu pareiškimai. Tarp pareiškėjų minimas ir L. Darbo Federacijos vardas. Visuomenės klaidinimui išvengti pranešu, kad L. Darbo Federacijos vardas abiem atvejais panaudotas be LDF Centro Valdybos žinios bei sutikimo.

Su pagarba

Dr. J. Grinius,
LDF Centro Valdybos
Vicepirmininkas

IŠ EVANGELIKŲ BAŽNYTINIO GYVENIMO LIETUVOJE

Laiškais iš Lietuvos pranešta, kad ten atidžiai klausomasi dr. M. Kavolio pamokslų per Amerikos Balsą. Lietuvos liuterionys stengiasi užmegsti santykius su Pasaulio Liuterionių Sąjunga,

kurios buveinė yra Šveicarijos Zenevoje. Apie ją žinoma, kad ji vykdo platų krikščioniškos labdarybės darbą visame pasaulyje, be tautybės ir tikybės skirtumo. Vien Amerikos liuterionys tuo tikslu nuo antro pasaulinio karo iki dabar sudėjo ir per Pas. Liut. Sąjungą padalino 83 milijonus dolerių šelpti pabėgėlius nuo komunizmo Vokietijoje ir Austrijoje, Palestinos arabų pabėgėlius Jordane, karo nukentėjėlius Formozoje, Japonijoje ir Korėjoje bei kitur. Pranešama, kad Vilnius Burkevičius, Neprikl. Lietuvos laikais buvęs pirmiau Kaune notaras ir vėliau advokatas, 1952 m. pašventintas evangelikų liuterionių kunigu ir nuo to laiko kunigauja Kaune ir dirba bažnytinės centralinės administracijos darbu.

ANTANO SMETONOS FORTEPIONO KONCERTAS

Clevelando lietuviai ne nuo šiandien pažįstą jaunąjį pianistą Antaną Smetoną. Ir ne vieną kartą yra girdėję jo piano meną. Studijuodamas fortepiono skambinimo meną Clevelando Music School Settlement, Antanas Smetona dalyvaudavo kaip pianistas ir savo tautiečių rengiamuose koncertuose, stebindamas juos savo gabumais bei sparčiu menišku brandumu.

Clevelando Lietuvių Sąjunga Ramovė birželio 3 d. vakare Music School Settlement namuose savo tautiečiams surengė gražią staigmeną, pianisto Antano Smetonos fortepiono koncertą, jį susiedami su jaunojo menininko gyvenime dviem reikšmingais įvykiais. Antanas Smetona šiomis dienomis baigė muzikos studijas Clevelando Music School Settlement pas prof. Leonard Shure ir tuo pačiu metu St. Joseph High School mokslą, iš abiejų mokyklų gaudamas geriausius pažymėjimus.

Jaunasis fortepiono meno absolventas savų studijų baigmės proga suruoštame koncerte davė įdomią programą: Bacho French Suite Nr. 5 in G Minor, L. Beethoveno pagarsėjusią Sonatą in C-Sharp Minor (Moonlight), Ravelio Jeux d'Eau ir F. Chopino Etude in C Major, Nocturne in F Major ir Ballade in G Minor (Opus 10, 15 ir 23). Programa buvo sudaryta iš skirtingų laikotarpių ir skirtingų stilių bei nuotaikų — kompozitorių kūrinii, kurie kiekvienam pianistui reikalauja ne tik sugebėjimo, bet ir aukšto meniško brandumo.

Antanas Smetona savo pasirinktą programą atliko dideliu rūpestingumu ir įsijautimu, klausytojam atskleidamas ne tik pasigėrėtina fortepiono skambinimo technikinį pasiruošimą, bet ir jautrią kūrėjo — interpretatoriaus dovana.

Po koncerto pianistą Antaną Smetoną sveikino giminės ir artimieji, ta proga įteikdami dovanų. Clevelando Music School Settlement vardu jaunąjį mokslo ir muzikos absolventą pasveikino tos mokyklos vicedirektorė Miss Margaret Sahrp. Vėliau įvyko kuklios vaišės, kurias surošė Lietuvių Sąjungos Ramovė vadovai. Prieš koncertą ir po koncerto gražų žodį tarė, pristatydamas klausytojams pianistą Antaną Smetoną, Sąjungos pirmininkas Budrys.

Jaunajam pianistui, Antanui Smetonai, žengiančiam į savarankišką menininko garbiną, bet sunkų kelią, nuoširdžiai linkime geriausios sėkmės! Geriausios sėkmės tarnauti meno grožiui, savo tautiečių dvasinei paguodai ir mūsų kenčiančios Tėvynės Lietuvos garbei!

B. A.

Clevelande ir APYLINKĖSE

Apie 170 clevelandiečių
Washingtono saskrydį

Ivykusiame Washingtono saskrydyje clevelandiečiai buvo labai gausiai atstovaujami. Be Čiurlionio ansamblio, kurį dabar sudaro beveik 80 narių, dar dalyvavo per 90 kitų clevelandiečių. Toks clevelandiečių skaičius gerokai prašoko kitas lietuvių kolonijas. Ypatingai malonu, kad jaunųjų tarpe buvo įvairių Clevelando jaunimo organizacijų narių. Ir mes tikime, kad jie nė kiek nesigailės aktyviai dalyvavę lietuvių tautinėje demonstracijoje, susiradę naujų draugų ir sustiprę lietuviybės dvasioj.

Mūsų skautai Washingtone

D. L. K. Vytauto skautų draugovės dr-ko pav. pasktn. R. Minckūnas, skaitlininkai K. Gaidžiūnas, P. Žygas, Vyt. Gedgaudas ir skautai Vyt. Venclauskas, L. Melsbakas, Alg. Šarkauskas, R. Misiūnas, M. Rinkevičius, Ed. Velyvis ir Alg. Grigaliūnas, vadovaujami draugininko vyr. sktn. V. Kizlaičio, birželio 16-17 dd. lankėsi Washingtone.

Šeštadienį vytautėnai organizuoti dalyvavo vainiko padėjime prie Amerikos nežinomojo kareivio ir leit. Harris kapo.

Birželio 17 d. clevelandiečiai Vytauto dr-ės skautai uniformuoti organizuoti dalyvavo pamaldose šv. Mato katedroje, kur mūsų skautams teko garbė sėdėti greta mūsų diplomatų. Po pietų mūsų skautai, atstovaudami Lietuvių Skautų Brolija, atsilankė Lietuvos Pasiuntinybėje ir buvo priimti Lietuvos Pasiuntinio Washingtone min. P. Zadeičio ir diplomatų šefo min. St. Lozoraitis. Čia kartu dalyvavo Lietuvos generaliniai konsulai p. Budrys ir p. Gylis, brolijos užs. skyr. ved. pskt. Banevičius, turtininkas pskt. Kamantas ir kt. skautininkai-kai ir keletas skautų.

Skautai padėjo mūsų diplomatams už moralinę ir materialinę paramą lietuviams skautams (ypatingai veikiant tarp užsieniečių skautų ir dalyvaujant tarptautinėse skautų Jamboree). Mūsų skautai buvo pakviesti kartu su ministrais ir konsalais nusifotografuoti. Po to visi mūsų skautai buvo pakviesti į pasiuntinybės sodą, kuriame buvo prisirinkę keli šimtai lietuvių. Čia mūsų skautams išsirikiavus, atvyko Lietuvos dipl. šefas min. St. Lozoraitis. Min. pasitiko turtininkas Kamantas ir pristatė Clevelando skautų vadus, o dr. kas vyr. sktn. V. Kizlaičis pristatė min. Lozoraičiui visus draugovės skautus. Šį momentą būrys fotografų ir filmuotojų įamžino filmose. Min. Lozoraitis skautų tarpe nusifotografavo, o susirinkę svečiai ministerei sukelė ovacijas.

Būdami Washingtone, vytautėnai aplankė Baltuosius rūmus, didingus kongreso rūmus ir senato posėdžių salę, kongreso biblioteką ir didžiųjų Amerikos vyrų paminklus. Be to, dalyvavo Čiurlionio ansamblio koncertuose ir jaunimo pasilinksminime Statler viešbutyje.

Vykstant į Washingtoną, už šešius skautus visas kelionės išlaidas apmokėjo pats dr-kas vyr. sktn. V. Kizlaičis. Kitų skautų tėvai nepagailėjo savo vaikams kelių dešimčių dolerių, kad tik berniukai galėtų aplankyti šio krašto sostinę, mūsų atstovus — ministrius ir pamatyti didingą lietuvių pasirodymą Washingtone.

Washingtono saskrydžiui

per Dirvą aukas atsiuntė: Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Montrealio skyrius \$100.00, P. J. Žiūrys iš Clevelando \$50.00, J. Gulbinienė, J. ir N. Mockai ir K. Budrys po \$5.00.

Jonas Kazlauskas,

aktyvus Clevelando lietuvių bendruomenės narys, buvęs du metus Clevelando lietuvių studentų pirmininkas, baigė Western Reserve universitete prekybos administracijos skyrių.

Jonas Kazlauskas yra gimęs 1924 m. Anykščių valsčiuje. Gimnaziją baigė Utenoje 1942 metais. Tais pačiais metais Vilniaus universitete ir pradėjo studijas. 1943 m., uždarius vokiečių universitetą, gyveno ūkyje, o vėliau pasitraukė į Vokietiją.

Į Ameriką atvyko 1949 m. į Sioux City, Iowa. Ten neradamas geresnių įsikūrimo sąlygų, persikėlė į Daytoną, o vėliau ir į Clevelandą.

Dirbdamas eilinį fabriko darbininko darbą ryžosi mokytis ir įstojo į Western Reserve universitetą, kurį š. m. birželio mėn. 13 d. ir baigė gaudamas BBA laipsnį.

J. Kazlauskas yra vedęs taip pat aktyvią bendruomenės narę Stasę Rumbutytę, baigusią Marywood College Pensylvanijoje ir dabar dirbančią University Hospital kaip medicinos technologę.

Skautų vadai pas min.
St. Lozoraitį

Birželio 10 d. Clevelande buvęs min. St. Lozoraitis priėmė Clevelando lietuvių skautų ir skautų vadus. Čia mūsų skautų vadovai padėjo ministeriui už lietuvių diplomatų teikiamą mūsų skautams moralinę ir materialinę paramą. Neringos skautų tuntas įteikė ministeriui Lozoraičiui skautų simbolinę dovanėlę — tautinę juostą.

Vaidilos Teatro narių
susirinkimas

Birželio mėn. 24 d. (sekmadienį) 11 val. 30 min. Lietuvių salėje įvykė Vaidilos Teatro narių susirinkimas.

Susirinkimo dienotvarkėje numatyta: administracijos, meno vadovo ir kontrolės komisijos pranešimai. Administracijos ir kontrolės komisijos rinkimai, eilnamieji reikalai ir kt.

Nesurinkus reikiama skaičių narių, susirinkimas šaukiamas po pusvalandžio ir bet kuriam skaičiui esant bus skaitomas teisėtu.

GERI NAMAI

ofise UT 1-0323
Atstovas:
Chimes Realty

Vieno aukšto 7 kamb. vienos šeimos namas, gaso šiluma. Namas E. 77 St. Kaina \$9800.

Dviejų šeimų po 6 ir 4 k., gaso šiluma, lenkų rajone. Kaina \$10,800.

VICTOR BANIONIS
namuose SW 1-9568
Namų telef. šaukit nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

E. 11125 — EDDY RD.
RAJONE

geras dviejų šeimų namas, 5 ir 5 kambariai. Vienas kambarys trečiam aukšte. Gaso pečiai, saulėti porčiai, cementinis įvažiavimas, daug patogumų.

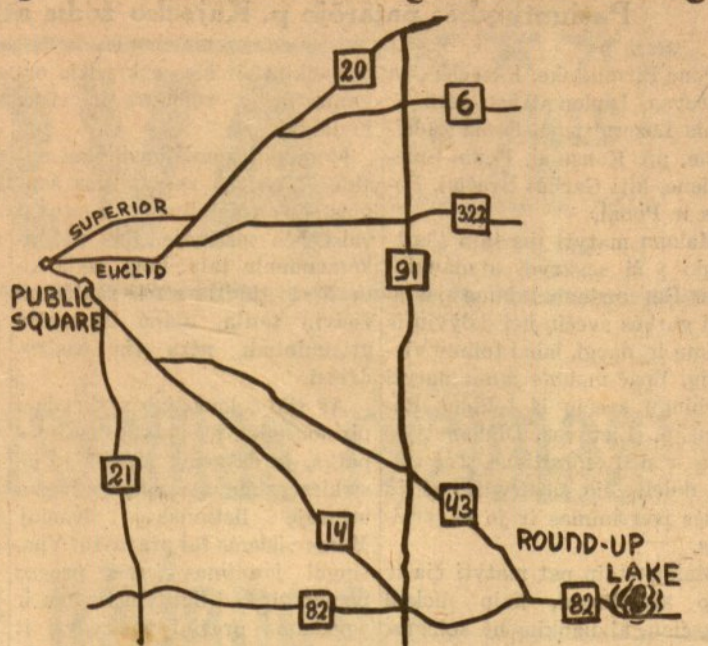
Šaukti: KE 1-1034, savininkas.

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
16209 Arcade
Tel. IV 1-2470

Į Lietuvį Dieną

Grafi gamta, puikus ežeras, maudyklės ir žaidimo aikštės laukia visų mūsų Roundup Lake Park, Aurora, kur įvyksta Lietuvių Diena birželio mėn. 24 d., per Jonines.

Programoje:

Jul. Kazėno "Ąžuolų" oktetas, jaunimo sportas ir vaizdelis iš Joninių papročių.

Puiki muzika ir turtingas bu-

fetas patenkins kiekvieną iš mūsų.

Pradžią 1 val., įėjimas \$1.00 suaugusiems, moksleiviams (6-14 m.) 50 centų, vaikams nemokamai.

Vietovė pasiekama važiuojant E. 55, E. 79, E. 105 iki Broadway, kur 43 keliu iki Auroros; iš čia pasukus į kairę į 82 kelią už 4 mylių yra Roundup Lake Park. Prašom sekti kelių ženklus su užrašu "L. Picnic".

PARDUODAMAS PUKUS NAMAS

JUMS GERI NAMAI

E. 214, netoli Euclid, naujas vienos šeimos, 2 mieg., gyvenamas kamb., virtuvė, pilnas rūsys, gražus sklypas.

E. 125, netoli St. Clair, gražus vienos šeimos namas. 2 mieg. ir vonia žemai. Didelis sklypas.

Netoli E. 79, tarp St. Clair ir Superior, 6 kamb. vienos šeimos. Mažas įmokėjimas.

RAY NAUSNERIS,
Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

Geras namas Korman ir E. 79 rajone

2 šeimų po 5 ir 5 k., garažas, 2 gaso pečiai, užuolaidos, didelis sklypas. Naujas stogas. Apžiūrėk ir siūlyk.

J. G. Oshen Realty and Insurance
1141 Ansel Rd.
SW 5-4808

Reikalingi pagelbininkai

pilnam ar daliniam realstate darbui, turi mokėti lietuviškai. Aukštas komisas ir kiti priedai.

Taip pat reikalinga generaliniam draudimui pilnam ar daliniam laikui talkininkai.

Kreiptis:

J. G. Oshen Realty and Insurance
1141 Ansel Rd.
SW 5-4808

Mes turime spaivuočių pirkėjų. Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

PREMIER REALTY, INC.
1015 E. 123 St. PO 1-6664
Arthur O. Mays, broker
Namų telef. WA 1-3387
Žiūrėk Yellow Pages 775 psl. (52)

DAZO IR POPIERIŲOJA NAMUS

Ant. Kirkilas
Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavimą.

7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

BALTIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjų brangių krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

ANTRAS JEZAUS ČIA BUVIMAS

Kada žmonių kerštas bus perėjęs, kada neapykantos ir piktybės ugnis bus užgesinta, kad šėtonas bus surištas, kad nebeapgaudinėtų daugiau tautas, tada žmonės atkreips savo mintis ir širdis prie Dievo. Mesijos karalija duos tikrą taiką žmonėms. Ir ištikimi žemės kunigaikščiai nukreips žmones prie teisybės. Tada Viešpats teis nusižeminsius ir nuolankuosius. Iš jo teismo jie išmoks teisingumo. Tada kiekvienas geras darbas gaus atlyginimą ir apturs jo malonę ir palaimą, ir teisingumas bujos.

Toje laimingoje dienoje žmonės ateis iš rytų ir iš vakarų ir susirinkę mokysis iš meilėnų žodžių, kurie išeis iš matomųjų žemės valdininkų burnos. Užkurtosios ausys bus atidarytos, ir neregintos akys atvertos; ir Viešpaties garbės pažinimas pripildys visą žemę. Toje palaimintoje karalijoje nei vienam nebus leista pažeisti kitą. Išnaudotojai, nesąžiningi politikieriai ir melagingi pamokslininkai bus ant amžių užmiršti. Saumylumas ir baimė turės baigtis, o meilė užims jų vietą žmonių širdyse.

Dievo atpirtieji, kurie ilgai gulėjo žemės dulkėse, sugrįš iš priešų žemės ir ateis pas Kristų giedodami ir garbindami. Seni žmonės pradės grįsti prie savo jaunystės, skaitumas ir džiaugsmas nušvies visų veidus. Kaip lietus kad nulijs ant suvytusios žolės ir pripilds orą gardžiu kvapu, taip ir Kristaus palaimos bus išlietos ant žmonių. Jo garbė bus išgarsinta.

Skelbia:

WILLIAM SHIMKUS
1110 E. 76th Street,
Cleveland 3, Ohio

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoj. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda
Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS,
agentas

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

ISTOK I

VILTIES

DRAUGIJA

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu

šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val.

vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000

3% palūkanų.

PASKOLOS JŲSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

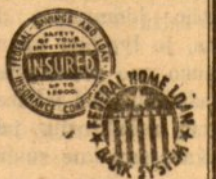
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESN! NAMU STATYTOJAI VISUOMET ISTATO MONCRIEF

šildymą ir oro vėsintimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Norėdami laisvalaikį praleisti, parengimus rengti, susirinkimus vesti ar puotas kelti — viską galite įvykdyti lietuvių namuose. Klubas ir apatinė salė naujai atremontuota ir išdekoruota suteikia daug patogumo ir malonumo jaustis savais šiuose namuose.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus atvykti ir pamatyti naujai įrengtą klubą ir salę.

Remkime savuosius namus, kad ateity galėtume dar gražiau įrengti visų malonumui.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinaamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763

936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

★★★
THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344, Redaktorius Bala GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

„Amžinuojų SLA organo klausimu“

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodus, Michigan

II

Ar dar galėtume pataisyti TEVYNĘ taip, kad ji būtų iš vienos pusės geras laikraštis, o iš kitos pusės gyvai tarnautų SLA reikalams?

Pirmuoju atveju atrodo, atsakymas būtų visai aiškus. Laikraščio įdomumas, kultūringumas, jo lygmuo pirmiausia priklauso nuo redaktoriaus ir bendradarbių. Tad jei turėtume tinkamą redaktorių, jau dalis tų reikalų savaime susitvarkytų.

Neturiu jokio noro ir man būtų labai nemalonu, jeigu šiais žodžiais aš įžeisčiau dabartinį TEVYNĖS redaktorių p. Vasil. Kiek žinau, ponas Vasil yra geras ir nuosirdus lietuvis, teisingas žmogus, daug ir ilgus metus dirbęs SLA reikalams ir visa širdimi tam atsidavęs. Ir jis būtų visai patenkinamas redaktorius prieš 25, 50 metų, kada Amerikoje taip truko tokiam darbui pasirošusių ir tinkamai išmokyti žmonių. Ponas Vasil yra geras linotipininkas, gal ir spausdintuvininkas, bet jis nebuvo gavęs progų pasirošyti redaktoriaus darbui. Turiu galvoje, — redaktoriaus darbui šioms laikams, pagal dabartinius mūsų spaudos, žurnalistikos ir pagaliau SLA interesų reikalavimus.

Man atrodo, dėl to netektų daug ir diskutuoti, kadangi tai visiškai aiškus dalykas.

Bet, kaip žinoma, SLA palaimai išsirenka TEVYNĖS redaktorių, dažniausia tokį, kokį rekomenduoja SLA Apšvietos Komisija. Kągi, seimai išsirenka, komisija rekomenduoja, visa tai labai demokratiška, teisėta, ir aš čia nenoriu nieko griauti. Bet praktikoje išeina taip, kad SAL neturi tinkamo, šioms laikams reikalingo redaktoriaus savo organui, taigi neturi ir nors kiek pakankamo organo.

Jungtinių Valstybių apdraudų priežiūros įstaigos, kaip man ir jums daugeliui žinoma, jau ne kartą buvo grasinusios įsikišti ir TEVYNĘ uždaryti, nes jos išlaikymui išleidžiama nemaža pinigų, o laukiamų rezultatų nėra. Kad SLA reikia turėti savo spaudos organą, kaip savo "house organ" turi daugelis panašių bendrovių ir organizacijų, mes turbūt visi sutinkame. To negrįžys ir apdraudoms Departamentas. Bet reikia, kad tas organas būtų tinkamas, pritaikytas dabarties gyvenimui ir reikalavimams.

Mes renkame Pildomąją Tarybą, kuriai pavedame administruoti visą SLA organizaciją ir visus jos biznius. Vadinasi, patikime, kad ji bus kompetentiška administruoti milijonines vertes. Ir jau ilgas laikas negalėtume nusiskusti, kad tokio sugebėjimo mūsų buvimas ar esamai Pild. Tarybai būtų stige. Tačiau tuo pat metu mes laikomės taisyklių, kad Pildomoji Taryba negali pati savo organo redaktoriaus samdyti, negali jo paskirti ir atleisti ir redaktorių net nėra atsakomingas prieš SLA Tarybą. Dėl to, kad ji renka pats Seimas. Jei ko redaktorių turi paisyti, tai tik Apšvietos Komisijos nurodymų. Galėtų jis ir tos Komisijos nurodymų nepaisyti, tik tada, žinoma, jis aiškiai rizikuotų, kad per sekančią Seimą Apšvietos Komisija jo neberekomenduos...

Nėra čia būtino reikalo dar smulkiau gilintis į TEVYNĖS redaktoriaus rinkimų tvarką ir prieš ką jis atsakingas. Iš to, kas buvo pasakyta, jau gali būti pakankamai aišku, kad tokia keista tvarka nebetinkama šioms laikams ir iš viso netinkama. Gal tik prieš keliasdešimt metų, kai buvo kitokios sąlygos.

Dabar laikai yra pasikeitę. SLA Tarybos sudėčiai turime daugiau ar mažiau kompetentinių kandidatų, kurie moka SLA biznį tvarkyti. Sutikime, kad jie žino ir žinotų, koks organas organizacijai reikalingas, idant duotų daugiausia naudos. Tad galėtume sutikti ir priėti prie to, kad pakeitus Konstitucijos nuostatus, Pild. Taryba pati galėtų samdyti tinkamą, kvalifikuotą redaktorių, kuris būtų geras žurnalistas ir taip pasirošęs pritaikyti laikraštį, kaip to reikalauja mūsų organizacijos tau-

tiški ir apdraudos biznio reikalai. O šiais laikais pasirinkti tinkamą redaktorių jau būtų iš ko.

Šių reformų nepadarę, mes vis turėsime laikraštį, kuris savo "pažangum" stovės antroje vietoje po Mahanojaus "Saulės". Tai nieko gero nelemia.

Su redaktoriaus klausimu, galėtume pagalvoti ir apie Apšvietos Komisiją, kuri reikalauja ne visai mažų išlaidų, bet visai nereikalingų. Juk ta Komisija faktinai jokia apšvieta nebeužsiima, nei tautine, nei kultūrine, nei kitokia.

Komisija būtų tik tada pateisinama, jei atliktų kokį praktišką darbą, reikalingą SLA tautiniai dvasiai išlaikyti ir kitiems jos interesams patarnauti. Jei Komisija tereikalinga tik porai posėdžių ir kelionipinių sąskaitoms parašyti, tai tokios prabangos SLA jau turėtų atsisakyti, ir tuos visus reikalus visai kitaip sutvarkyti.

Jūsų laukiame Kultūros Kongrese

Birželio 30 d., DAINŲ ŠVENTES išvakarėse, Chicagoje įvyksta PIRMASIS JAV IR KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS KONGRESAS.

IŠ KULTŪROS KONGRESO laukiame ir tikimės daug. Laukiame, kad jam lietuvių visuomenė, o ypačiai mūsų kultūros ir švietimo darbininkai parodys reikiamo dėmesio ir širdies. Tikimės, kad KULTŪROS KONGRESAS savo darbais — paskaitomis, pranešimais, diskusijomis ir nutarimais — turės skatinamųjų akstinių visam kultūriniam mūsų gyvenimui.

Rengėjai jau padarė viską, kas nuo jų priklausė: suorganizavo programą ir sudarė sąlygas visiems susirinkti. Paties gi Kultūros Kongreso pasisekimas atiduodamas į Jūsų rankas. Mums tepaliko maloni pareiga jau paskutinį kartą į visus k r e i p t i s :

1) Į Kultūros Kongresą esate kviečiami visi — tiek paskiri asmenys, tiek ir visų mūsų draugijų bei kitų kultūrinių vienetų atstovai.

2) Lygiai visi taip pat esate prašomi Kultūros Kongreso programoje ir kultūrinis Lietuvos Bendruomenės siekimus tiek savo dalyvavimu, tiek savo au-

ka. Piniginės aukos laukiame ypačiai iš tų, kurie neturi sąlygų ir galimybių kultūrinio darbo patys dirbti ir negalės Kongrese dalyvauti.

3) Pačios Lietuvių Bendruomenės apygardų ir apylinkių atstovavimas Kultūros Kongrese yra ne tik savaime suprantamas, bet ir organizacinės pareigos liepiamas.

Tad iki pasimatymo KULTŪROS KONGRESE ir iki susitikimo DAINŲ ŠVENTEJE!

Savo mokslą, literatūrą ir dainą, muziką ir dailę, švietimą ir meną — visą savo amžiais sukratą kultūrą Lietuvos, mūsų Tėvynės Motinos, ateičiai, gerovei ir garbei!

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba

Lietuvių karių suvažiavimas Chicagoje

Lietuvių Sąjunga "RAMOVĖ" savo 5 metų sukaktį minės š. m. birželio 30 ir liepos 1 d.d. Chicagoje. Ta proga Chicagoje įvyksta Sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas.

Tarp Kipro salos gyventojų turkų ir graikų santykiai taip pablogėjo, kad dažnoje gatvėje reikėjo nutiesti spygliuotų vielų pertvaras. Per tas pertvaras sargybiniai prižiūrino, vyksta ir neišvengiami prekybiniai ryšiai.

Išsiskirstysim atsinaujinę ir sustiprėję

Pasiuntinybės patarėjo p. Kajecko žodis atidarant sąskrydį

Pone Pirmininke, Ekscelencija Lietuvos Diplomatinės Sėfės ir Ponia Lozoraitienė, Ponia Žadeikienė, pp. Konsulai, Ponia Smetonienė, kiti Garbės Svečiai, Ponia ir Poniai,

Malonu matyti jus taip skaitlingai į šį sąskrydį atsilankiusius. Dar maloniau jame pastebėti garbės svečių bei dalyvių iš tolimų ir, dargi, labai tolimų vietovių. Ypač malonu jame matyti garbingų svečių iš tolimos Romos, p. Lietuvos Diplomatinės Sėfės ir p. Lozoraitienės. Tai tikrai didelis šio sąskrydžio iš jų pusės įvertinimas ir jo pagerbimas.

Malonu taip pat matyti čia ir taip skaitlingai, kaip niekad anksčiau, atsilankiusius kolegas, pp. Lietuvos konsulus. Savo tarpe turime ir eilę kitų garbingų svečių. Tai geras ženklas ir visa tai kalba už numatomą šio sąskrydžio pasisekimą.

Man tenka garbė ir didelis malonumas p. Ministro Žadeikio ir savo asmeniškų vardu aukštus garbės svečius nuoširdžiai pasveikinti. Turiu garbės maloniai

pasveikinti ir šio sąskrydžio organizatorius, rėmėjus ir visus jo dalyvius.

Šiomis dienomis garbingai nuaidės Lietuvos vardas šios šauklos ir prietelingos Lietuvai valstybės sostinėje. Bus užsirekomenduota taip, kaip jokia kita, dargi skaitlingesnė skaičiumi išievių tauta, mano ilgameji prisiminimai, nėra čia pasirodžiusi.

Aš tikiu, kad šiuo sąskrydžiu pirmą eilę pasinaudosime mes patys, jo dalyviai. Mes iš jo išsiskirstysime atsinaujinę ir sustiprėję lietuviškojo dvasioj Mums visiems tai pravartu. Ypačiai jaunimas turės progos pamatyti, kad lietuvių turima ir sugebama gražiai pasirodyti ir pajusti, kad garbė yra lietuvių būti. Šis sąskrydis primins ir mūsų šventąją pareigą pavergtos tautos atžvilgiu. Jis atskleis bent dalelę lietuvių tautos veido, jos grožio, jos skriaudos ir kančios svetimiems. Pagaliau, šis sąskrydis, neabejotinai, svariai pasitarnaus ir Lietuvos išlaisvinimo reikalui.

Šis sąskrydis sutampa su dideliu įvykiu. Šiame šioje Sostinėje, o ypačiai kaimyninėje Virginijoje iškilmingai minima šimtmetis nuo didelio šios šalies vyro gimimo datos. Tas asmuo daug pasidarbavo, kad Lietuvos nepriklausomybė galėtų virsti kūnu. Jis paskelbė garsiuosius principus, kurie sudarė pagrį-

dą ir palankų tarptautinį klimatą Vasario 16 d. aktui įgyvendinti. Turiu mintyje garbingos atminties prezidentą Wilsoną. Mums iš kitos pusės liūdina ir skauda, kad tos sukakties metais Lietuva tebėra pagrobta raudonųjų tironų, nuo kurių jis tautų išsivadavimą Rytų Europoje savo laiku skelbė ir jų laisvės aspiracijas parėmė.

Mums džiugu konstatuoti, kad lietuvių tautos aspiracijas palaikė ir parėmė ir visos vėlesnės šio krašto vyriausybės, lygiai, kaip šiandienai tai palaiko ir parėmia dabartinė prezidento Eisenhower administracija. Mes giliai apgailestaujame prezidento Eisenhower susirgimą ir linkime jam greito, stipraus ir pastovaus pagijimo.

Aš manau, šia reta proga taip pat yra vietoje ir dera pareikšti viešai mūsų dėkingumą šios šalies vadovybei ir jos žmonėms už taip didelę teisinę ir moralinę Lietuvai paramą lietuvių tautos kančios metu.

Baigiu savo žodį p. Ministro Žadeikio ir savo asmeniškų vardu palinkėdamas kuogeriausios šiam sąskrydžiui sėkmės.

KAS

UZSISAKE

DIRVĄ —

TAS NESIGAILĖJO!

Olandijos karalienės Julianos santykiai su vyriausybe labai įsitempė dėl protegavimo "burtininkės" Grete Hofman, kuri karališkai šeimai daranti labai didelės ir nepageidaujamos įtakos. Manoma, kad karalienė Julijana turės atsisakyti sosto savo dukters princesės Beatrix, 18 metų, naudai (kairė). Dešinėje karalienė Julijana ir jos vyras princas Bernhard.

WELLAND

TRADICINĖ JONINIŲ ŠVENTĖ
NIAGAROS PUSIASALYJE

Birželio mėn. 23 dieną, šeštadienį, arti Niagaros krioklių rytinėje dalyje Wellando gražiame miškelyje, vienoje iš geriausių ir didžiausių šioje apylinkėje salių — St. Stephen's Hall, Main East St., ir Port Robinson Rd. kampe, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos St. Catharines skyriaus pastangomis yra rengiamas Tradicinės Joninių iškilmės.

Tai ne eilinis parengimėlis ar paprasta gegužinė. Tai iškilmingai švenčiama tradicija atsinešta dar iš Lietuvos. Ir ją prisiminsime — tuos laikus ir tas nuotaikas atvykęs į vilniečių rengiamas Jonines.

Plačią ir įdomią programą atliks Hamiltono "Aukuro" aktoriai: E. Dauguvietytė, P. Racevičienė, J. Gaizauskaitė, A. Juozapavičius ir V. Babeckas. Duos pritaikyta dviejų dalių šiušinį: "Literatūrinis juoko šiušinys". Jo antroje dalyje galima bus matyti K. Inčiūros ištrauką iš "Joninių" ir A. Gustaičio — iš "Sekminių vainiko". Tai rimties ir jumorų pynė.

Be to išgirsite specialiai iš New Yorko atvykusios žurnalistės Salomėjos Narkelūnaitės žodį apie: "Spaudos reikšmę Lietuvos bylos gynime".

Bus ir Jonų sveikinimas ir vainikavimas. Šokiama gros lietuviškas orkestras "Aidas", vadovaujamas V. Babecko. Laimingiausias šokėjas bus apdovanotas. Turtingas bufetas su skaniais užkandžiais ir įvairių rūšių gėrimais ir loterija su įvairiais netikėtumais.

Pradžia 4 val. p. p. Kultūrinė ir meninė programa. Pelnas skiriamas "Vilniaus lietuvių gyvenime" angliskajai laida.

Ten pat, salėje, galima bus įsigyti vokų su Vilniaus vaizdais ir susipažinimui "Vilnius Lietuvių gyvenime" lietuvių kalba.

Parengimo Komisija

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba randai tampa sunaikinti arba sugadinti gaisro, kreipkitės į J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja atitinkamos kompanijos pirm. nerio išmoka už nuostolius.

J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.

Telef. MAin 1-1773.

Residence: PENNSYLVANIA 2521

taip gerai

mūsų

RUSIO TELEF.

Skalbikloj, darbo ar poilsio kambaryje, rūšio telefonas sutaupo daug žingsnių aukštyn... ir lengva atsakyti. Extra telefonas kainuoja tik centus per dieną. Turėkite bent po vieną kiekvienam aukšte.... užsisakant šaukite jūsų Telephone Business Office.

85¢

A MONTH
per home extension
plus tax and
installation

Dėl naujų telefoninių patogumų įrengimo žiūrėk 17-24, naujojo anglinio viršelio knygoj ir žaliojo telefono knygoj. Užsakant šauk:

The Ohio Bell Telephone Company • MAin 2-9900